

Bijlage

Ruimtelijk Kwaliteitskader De Dommel - Vught

Dijkpaspoorten

Maart2025

INHOUDSOPGAVE

Introductie -	3
Deelgebied A -	6
Deelgebied B -	10
Deelgebied C -	15
Deelgebied D -	18
Deelgebied E -	21
Deelgebied F -	26
Deelgebied G -	35

INTRODUCTIE

De dijkspoorten geven een overzicht van de huidige kwaliteiten van de onderscheiden dijktrajecten en een beknopte omschrijving van de opgaven voor waterveiligheid en natuur en landschap.

Selectie dijktrajecten

De dijktrajecten en de bijbehorende nummers en namen zijn ontleend aan de legger van Waterschap De Dommel. De deelgebieden A t/m G zijn begrensd en benoemd door het waterschap ten behoeve van het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Binnen deze gebieden zijn in de toekomst maatregelen voor hoogwaterbescherming voorzien. Ook daarbuiten kunnen maatregelen aan de orde zijn, maar die vallen buiten de scope van het Ruimtelijk Kwaliteitskader.

Beschrijving kwaliteiten

Bij de beschrijving van de huidige kwaliteiten komen de volgende aspecten aan de orde:

- natuur: beleidsstatus, type begroeiing, geschiktheid voor indicatorsoorten, zoals benoemd in het Ruimtelijk Kwaliteitskader, eventuele bijzonderheden;
- cultuurhistorie: status van het gebied op basis van nationaal en provinciaal erfgoedbeleid, periode van aanleg van de dijk, aanwezigheid op of langs de dijk van Rijksmonumenten, overige historische bebouwing of landschapselementen;
- landschap: ligging van de dijk in of ten opzichte van historisch-of fysisch-geografische landschapstypen, opvallende visueel-ruimtelijke kenmerken;
- gebruik en beheer: huidig vegetatiebeheer, recreatieve toegankelijkheid, eventuele bijzonderheden op het gebied van waterbeheer, infrastructuur en bebouwing, eigenaar/beheerder.

Beschrijving opgave waterveiligheid

Hier wordt aangegeven wat de status is van de waterkering en of deze volgens het 'beheer-

dersoordeel' van het waterschap voldoet aan de huidige (!) veiligheidsnormen. Tevens wordt aangegeven waar mogelijke knelpunten en aandachtspunten liggen voor eventuele toekomstige dijkversterking in het kader van de projecten HoWaBo en HWB Vught e.o. Voor meer informatie over deze projecten en de te verwachten verhoging van de waterstanden wordt verwezen naar het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Benadrukt wordt dat niet voor alle dijktrajecten versterking nodig zal zijn. Daar moeten nog keuzen in gemaakt worden.

Beschrijving opgave natuur en landschap

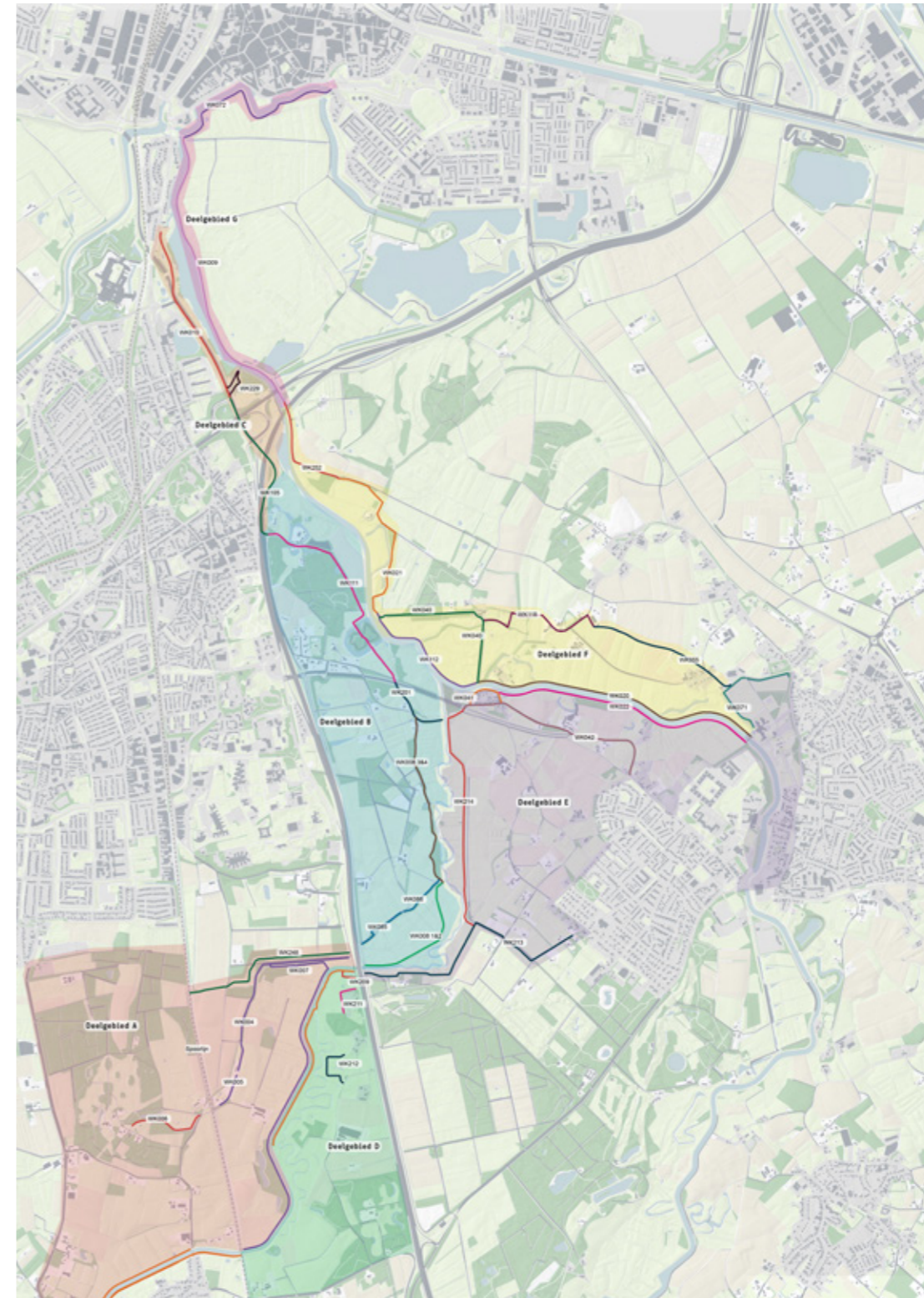
Hier wordt aangegeven waar bij eventuele toekomstige dijkversterking rekening mee moet worden gehouden als het gaat om het behoud of de versterking van natuur en landschap.

Afbeeldingen

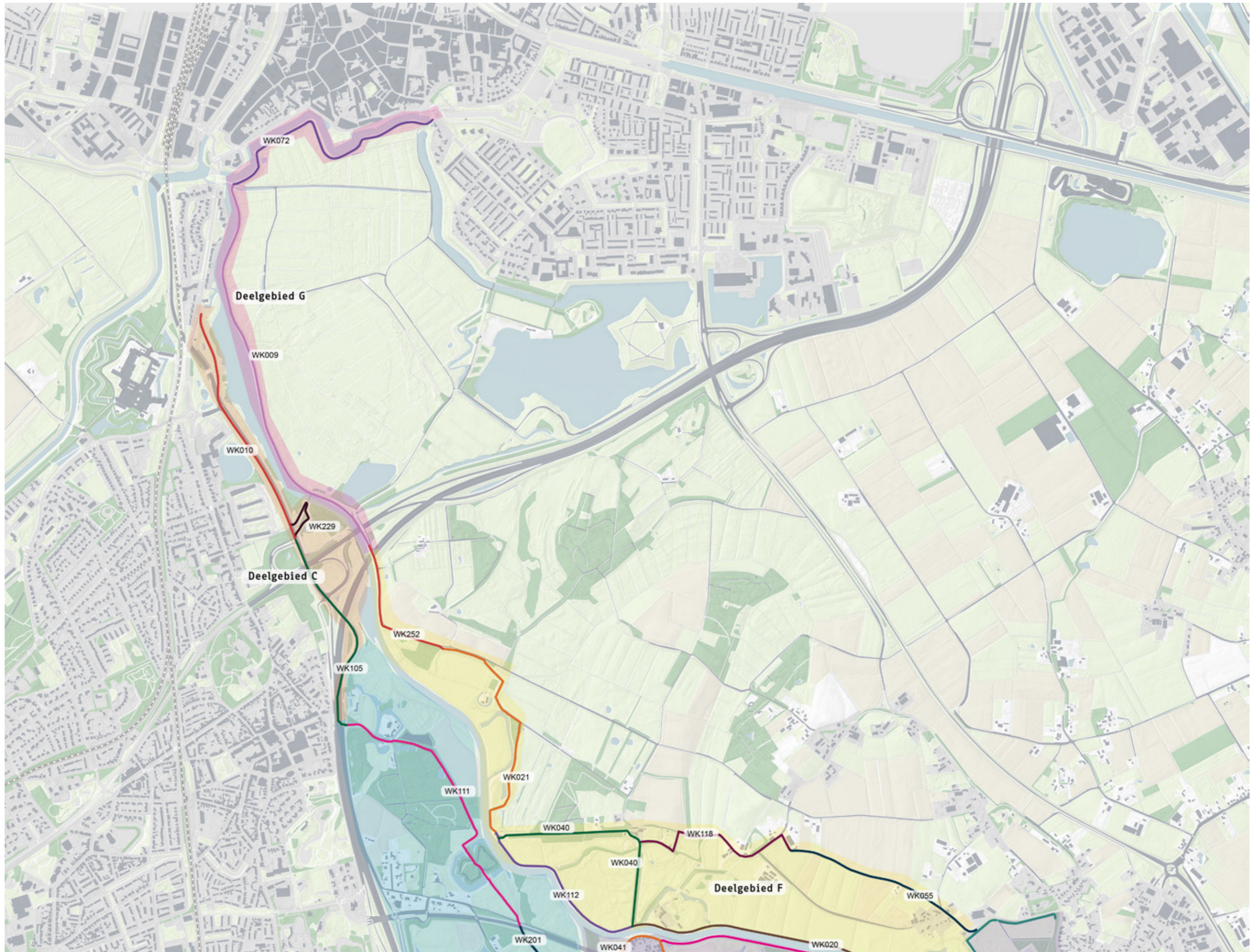
Van elke dijktraject is een 3D-visualisatie gemaakt van een representatieve doorsnede, met de aanwezige beplanting en de huidige kruin- en maaiveldhoogten. Op een kaartuitsnede is de ligging van het dijktraject en de doorsnede aangegeven. Tevens is een foto van het dijktraject toegevoegd. Benadrukt wordt dat binnen sommige dijktrajecten nog grote verschillen voorkomen in profiel en beplanting. De afbeeldingen dekken dus niet noodzakelijkerwijs het hele traject.

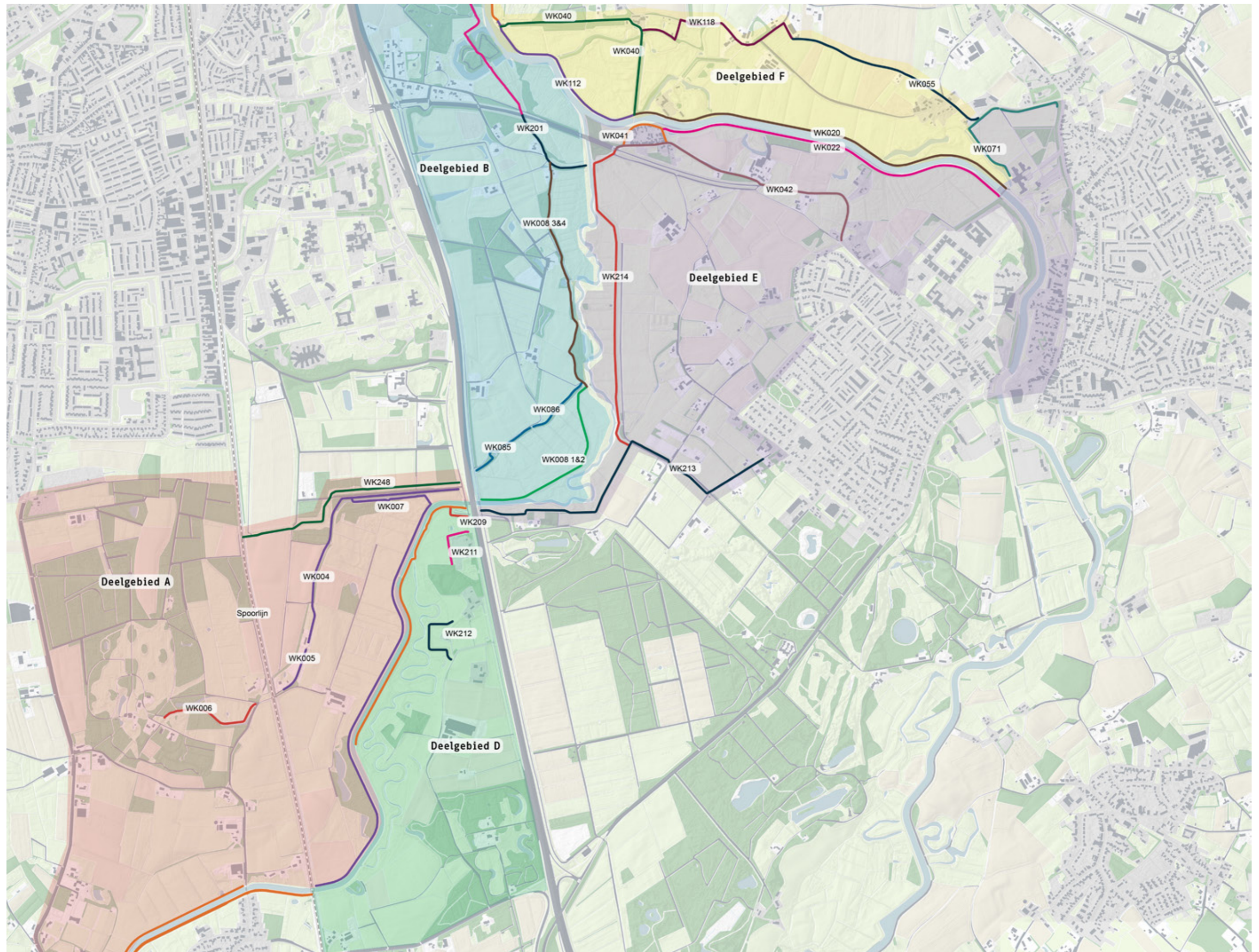
Disclaimer

De dijkspoorten zijn een bijlage bij het Ruimtelijk Kwaliteitskader en bedoeld om snel een beeld te krijgen van de belangrijkste ruimtelijke kenmerken van de verschillende dijktrajecten. Ze geven geen volledig beeld van alle kenmerken. Aspecten als archeologie, kabels en leidingen, gebruiksrechten, bodemverontreiniging, vitaliteit van bomen of meer gedetailleerde flora- en faunagegevens zijn nog niet meegenomen. In veel gevallen zal hier in het kader van de verdere planuitwerking nog nader onderzoek naar nodig zijn.

Overzichtkaart met deelgebieden en dijktrajecten

Deze historische boemdijk slingert door het parkbos van Landgoed Beukenhorst. De dijk is aangelegd door een laagte om inundatie van het landgoed vanuit de Essche Stroom te voorkomen. Een watergang grenst aan de dijk.

KWALITEITEN

Natuur

- status: NNB, beheertype vochtig bos met productie
- begroeiing: doorgaande bomenrij met struweel, grenzend aan parkbos, met ook parkweiden en waterpartijen
- indicatorsoorten: das, vlermuizen en roofvogels (potentieel holen/nesten in oude bomen)

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van Rijksmonument en complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Beukenhorst)
- periode van aanleg: rond 1885
- bijzondere elementen: uitwateringssluis (Rijksmonument)

Landschap

- de dijk is een integraal onderdeel van het parkbos, met zichtlijnen naar parkweiden en waterpartijen
- het parkbos grenst aan het open beekdal van de Essche Stroom en markeert de dekzandruggen waarop het landgoed is gevestigd
- de dijk markeert de laagte tussen dekzandruggen

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer
- grenzend aan B-watergang
- niet toegankelijk voor recreatie
- eigendom van Landgoed Beukenhorst

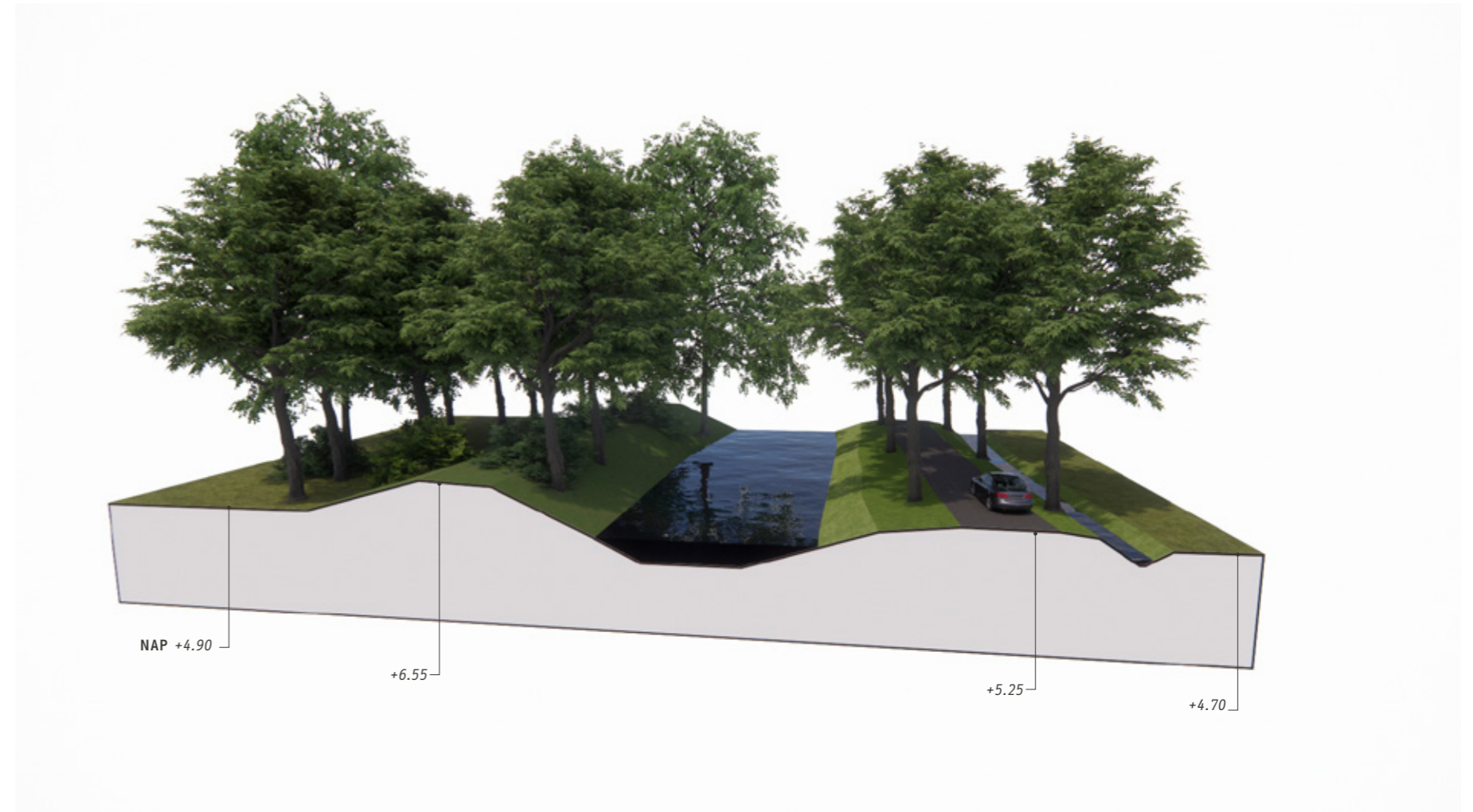
OPGAVEN

Waterveiligheid

De dijk is een overige kering en is afgekeurd. De dijk is redelijk op hoogte, maar waarschijnlijk niet stabiel genoeg. Omvallende bomen en dassenhollen zijn een extra risico. De dijk sluit aan de oostzijde aan op Halsebroek/Groensteeg en de spoorlijn. De weg is hier mogelijk niet hoog genoeg.

Natuur en landschap

Omdat de dijk onderdeel is van het NNB en van een Rijksmonumentaal landgoed is extra aandacht voor de natuur- en landschapswaarden vereist. Eventuele dijkversterking moet goed afgestemd worden op de ecologische, historische en landschappelijke structuur van Landgoed Beukenhorst als geheel. Dat geldt ook voor de benodigde natuurcompensatie, indien dijkversterking ten koste gaat van waardevolle bomen of habitats van beschermde soorten.

Historische dijk op Landgoed Beukenhorst, met links een begeleidende watergang en rechts grasland.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De spoorlijn ten zuiden van Vught heeft geen waterkerende functie, maar zou dit wel kunnen krijgen, als verbindende schakel tussen de nieuwe regionale kering bij de Beukenlaan en de dijk van Landgoed Beukenhorst.

KWALITEITEN

Natuur

- status: geen specifieke natuurstatus, deels grenzend aan NNB
- begroeiing: spoortalud met grasvegetatie, westelijk houtsingels en bos, oostelijk open landbouwgrond
- indicatorsoorten: vlinders, bijen
- barrièrewerking voor zoogdieren en amfibieën
- dassenrasters aanwezig

Cultuurhistorie

- status: grenst aan complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Beukenhorst)
- periode van aanleg: rond 1870

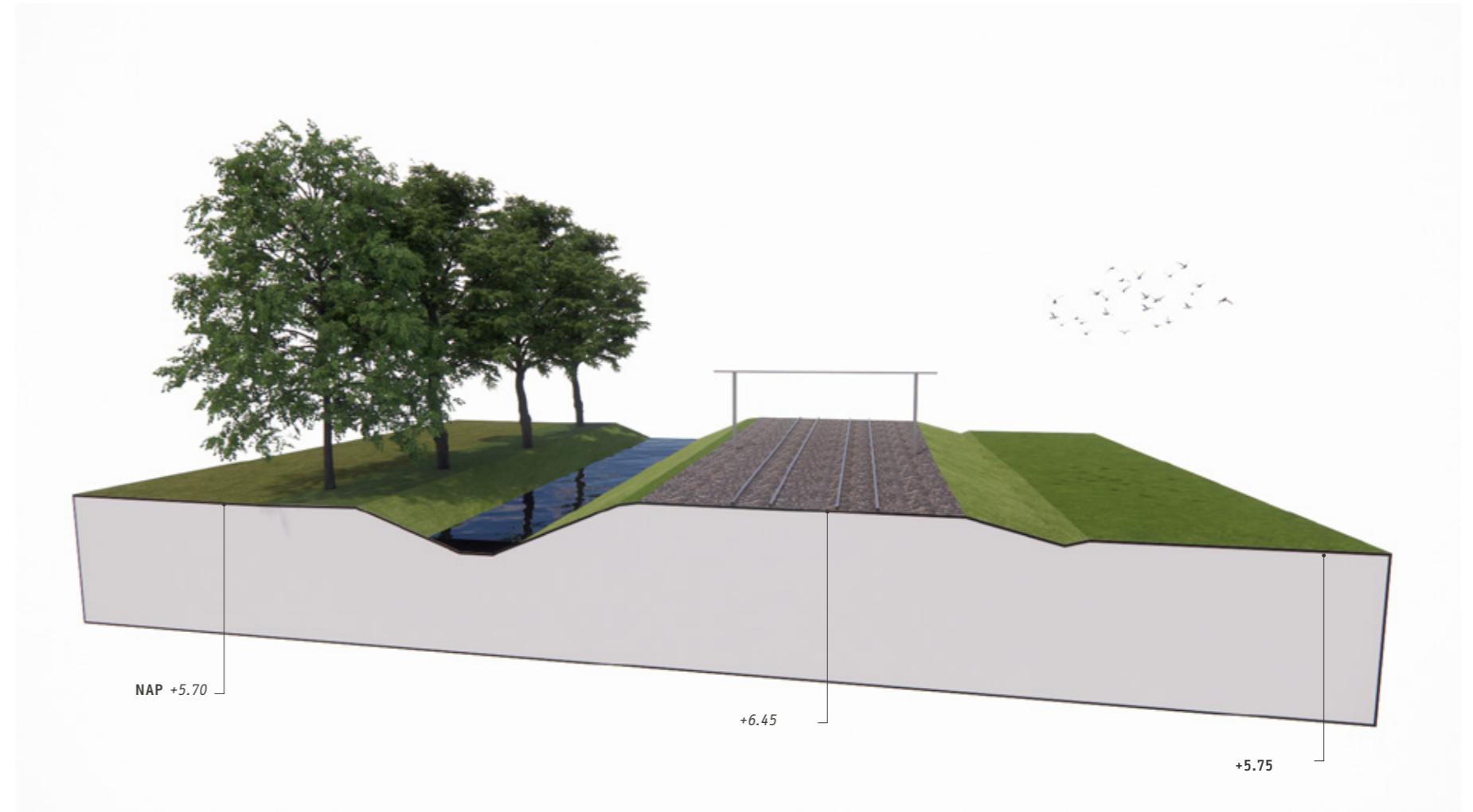
Landschap

- rechtlijnige doorsnijding van kleinschalig dekzandlandschap
- tussen open landbouwgebied en dichte bosrand
- technische uitstraling door bovenleiding en hekwerken

Gebruik en beheer

- primaire infrastructuurfunctie
- specifieke veiligheidseisen, niet toegankelijk voor publiek
- eigendom ProRail

OPGAVEN

Waterveiligheid

De spoordijk heeft geen waterkerende functie. De spoordijk is in principe wel hoog en breed genoeg om water te keren. De afstemming met de eisen en voorzieningen voor de spoorinfrastructuur zijn belangrijke aandachtspunten.

Natuur en landschap

Een eventuele waterkerende functie voor de spoordijk zal weinig gevolgen hebben voor natuur en landschap. Voor zover bekend zijn op dit traject geen duikers of faunatunnels aanwezig, dus zullen er ook geen effecten zijn op ecologische connectiviteit.

Spoordijk bij de kruising van Halsebroek/Groensteeg, kijkend in noordelijke richting.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze historische boemdijk langs het beekdal van de Essche Stroom sluit aan op de oudere Vughtse Dijk noordoostelijk van de A2. In de dijk bevinden zich diverse dassenburchten. Aan de zuidzijde staan enkele huizen langs de dijk.

KWALITEITEN

Natuur

- status: deels NNB, beheertypen vochtig en droog bos met productie, tevens grenzend aan boselementen in NNB
- begroeiing: doorgaande bomenrij met struweel, grenzend aan kleinere boselementen en open landbouwgrond
- indicatorsoorten: das (div. burchten), vleermuizen en roofvogels (verbindingszone en potentieel holen/nesten in oude bomen)

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van relatief gaaf landgoed (Z deel) en complex van cultuurhistorisch belang (N deel, Klooster H. Joachim),
- periode van aanleg: rond 1885
- bijzondere elementen: gebouwen van cultuurhistorisch belang (MIP)

Landschap

- ligging: op overgang van hogere dekzandgronden naar lagere beekdalgronden, in half-open landschap
- slingerende dijk, fraaie groene rand van open beekdal

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer, niet toegankelijk voor recreatie
- noordzijde: dubbele dijk langs afwateringsvaart met 2 gemalen
- zuidzijde: grenzend aan woningen en erven
- (deels) eigendom van Landgoed Beukenhorst

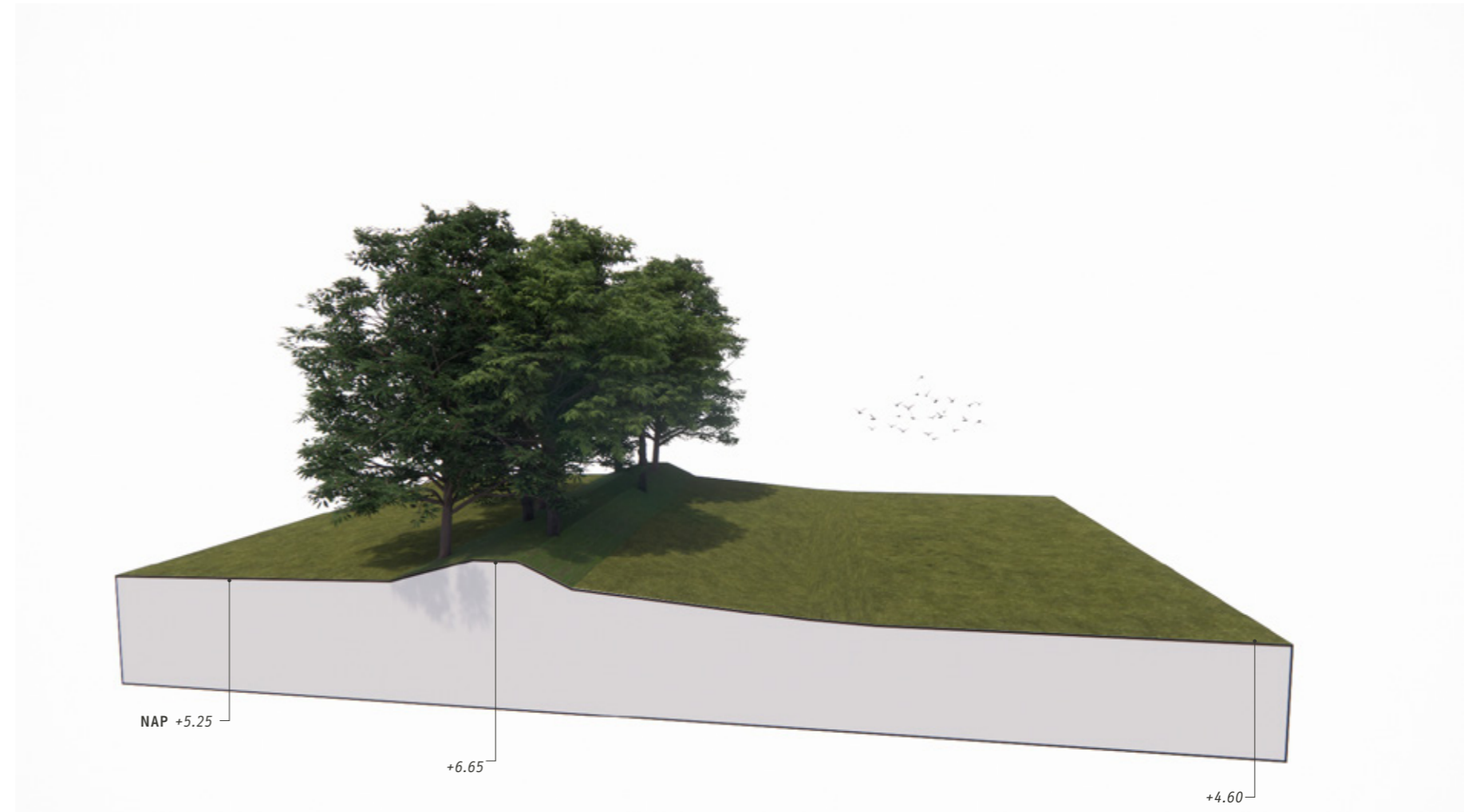
OPGAVEN

Waterveiligheid

De dijk is een overige kering en is afgekeurd. De dijk is redelijk op hoogte, maar waarschijnlijk niet stabiel genoeg. Bij de aansluiting op de Groensteeg en bij een van de woningen lijkt ook de hoogte onvoldoende. De aanwezige bomen en dassenburchten vormen een extra risico.

Natuur en landschap

Aandachtspunten zijn het behoud van een doorgaande beplantingsstructuur als ecologische verbindingszone en als landschappelijke begrenzing van het open beekdal van de Essche Stroom. Daarnaast is bijzondere aandacht nodig voor de aanwezige dassenburchten en de woningen en erven langs de dijk.

De dijk van Beukenhorst op de achtergrond begrenst het open beekdal van de Essche Stroom.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze regionale kering is recent aangelegd om Vught te beschermen tegen overstromingen van de Essche Stroom. De dijk loopt parallel aan de Beukenlaan en is onderdeel van het landgoederencomplex Steenwijk, Groensche Hoeven en Beukenhorst.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grenst deels aan NNB, beheertype vochtig bos met productie
- begroeiing: kruidenrijke grasvegetatie in kleinschalig landgoedlandschap
- indicatorsoorten: das, vlinders en bijen

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van complex van cultuurhistorisch belang (Klooster H. Joachim)
- periode van aanleg: rond 2020
- bijzondere elementen: dijk kruist historische Beukenlaan met coupure

Landschap

- dijk is geïntegreerd in kleinschalig landgoedlandschap
- dijk is geen duidelijke grens tussen hoger en lager gebied

Gebruik en beheer

- in beheer als regionale kering, met coupure en gemaal (voor afwatering noordelijk gelegen gebied)
- niet toegankelijk voor publiek
- eigendom Landgoed Beukenhorst

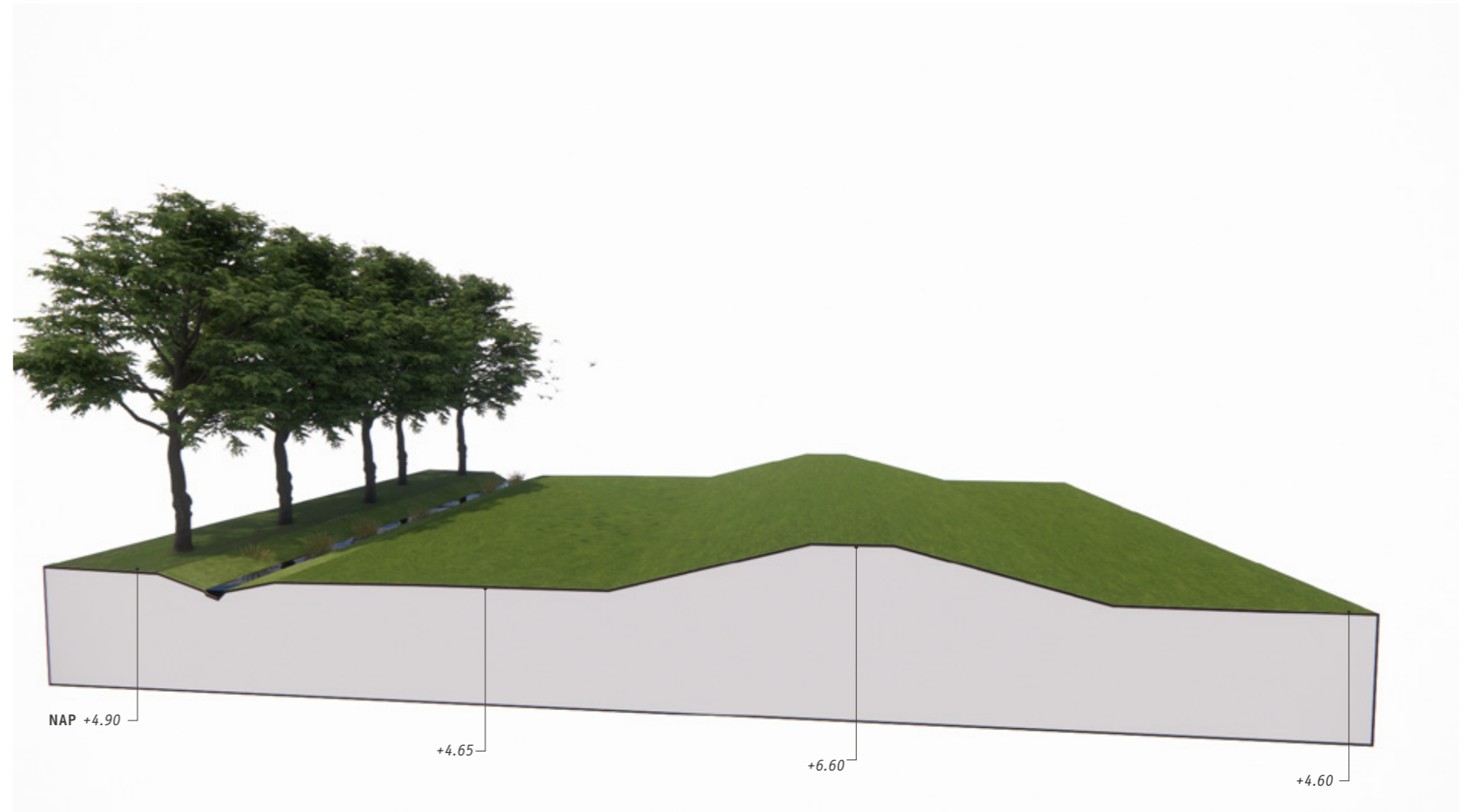
OPGAVEN

Waterveiligheid

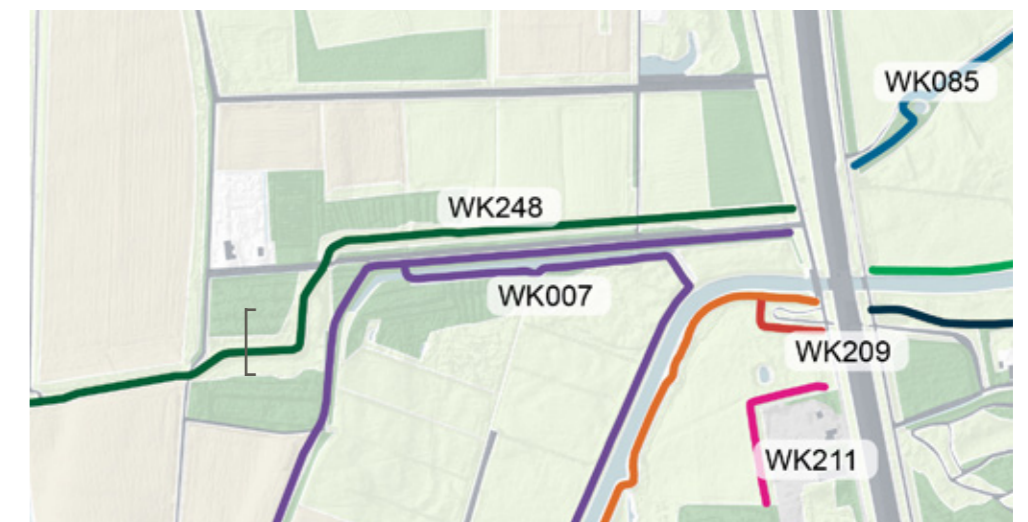
De dijk is recent aangelegd en is goedgekeurd (op basis van huidige normen). Voor de toekomst ligt er waarschijnlijk geen (grote) opgave. De dijk sluit aan de westzijde aan op de spoordijk en aan de oostzijde op het dijklichaam van de A2.

Natuur en landschap

De dijk is een moderne toevoeging aan een waardevol kleinschalig landgoedlandschap, en heeft als zodanig geen bijzondere cultuurhistorische of ecologische waarde.

Nieuw aangelegde dijk langs de Beukenlaan, gezien vanaf de parallelweg van de A2.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Het zuidelijk deel van de Vughtse Dijk dateert uit de 17e eeuw en is dicht begroeid met bomen en struiken. Aan de zuidzijde ligt een wiel. De kronkelende dijk is onderdeel van Landgoed Bleijendijk.

KWALITEITEN

Natuur

- status: NNB, beheertype droog bos met productie
- begroeiing: doorgaande bomenrij met struweel, B-watergang aan zuidzijde, wiel
- indicatorsoorten: das (hoofdburcht), vleermuizen en roofvogels (verbindingszone en potentieel hopen/nesten in oude bomen)

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Bleijendijk)
- periode van aanleg: 1462
- bijzondere elementen: wiel

Landschap

- ligging: op overgang van hogere akkergronden naar lagere beekdalgronden
- slingerende dijk, fraaie groene rand van open beekdal

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer
- niet toegankelijk voor recreatie
- beheerpad aan noordzijde van de dijk (deels)
- eigendom van Landgoed Bleijendijk

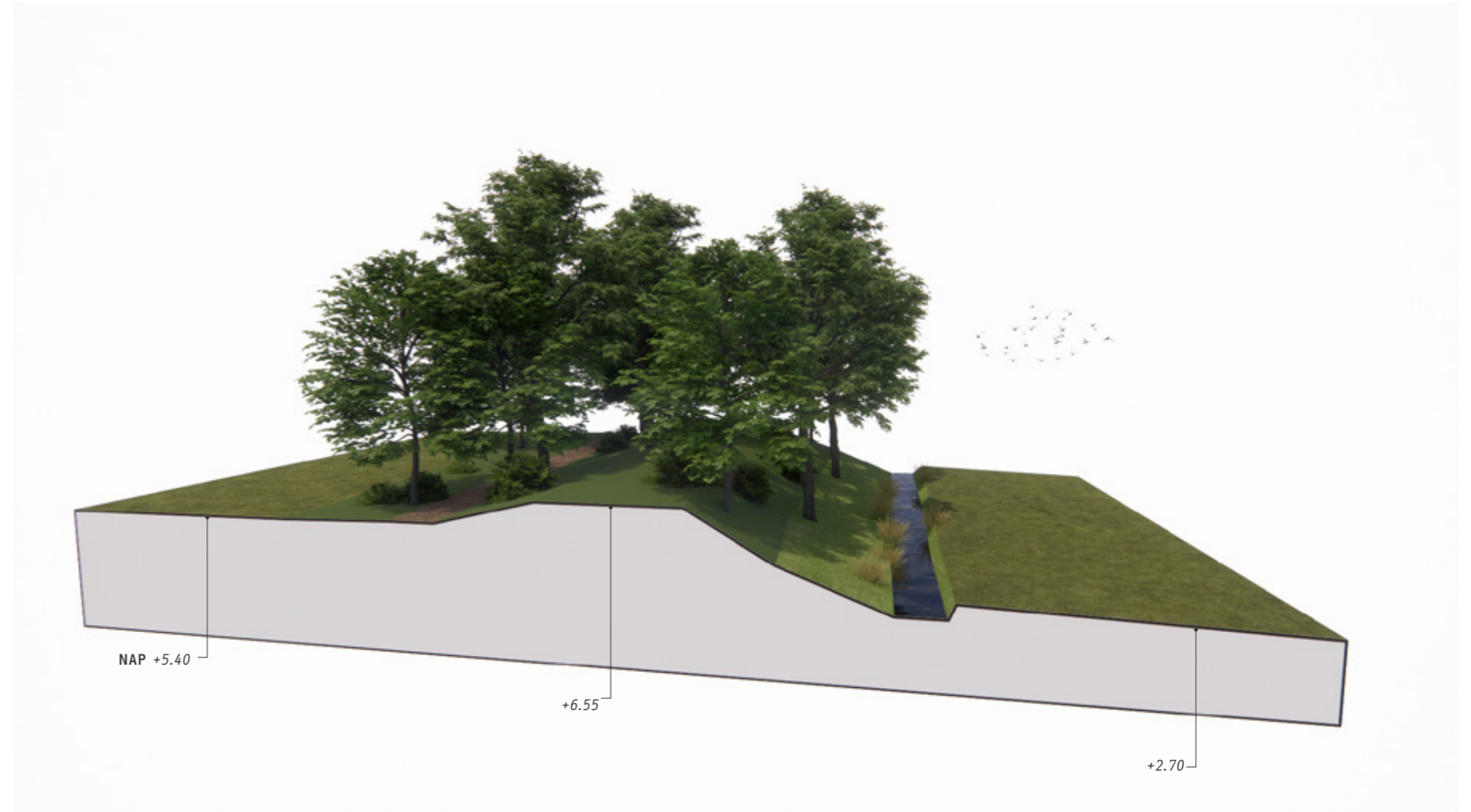
OPGAVEN

Waterveiligheid

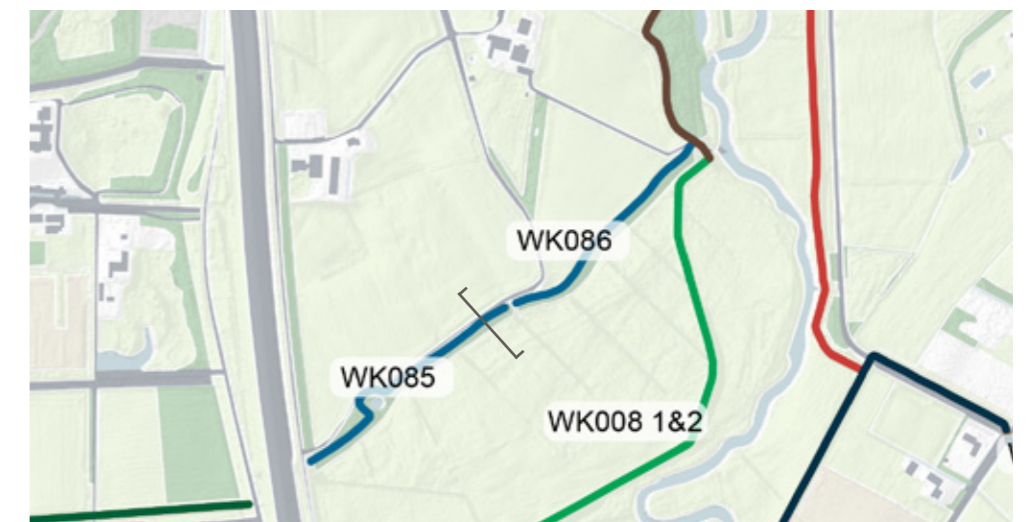
De dijk is een overige kering en is afgekeurd. Sinds 1965 lag er nieuwe kering direct langs de Essche Stroom, waardoor deze oudere dijk niet meer als kering is onderhouden. De dijk is in principe hoog genoeg, maar niet aaneengesloten en mogelijk niet stabiel genoeg. Ook de hoge bomen en de dassenhopen vormen een knelpunt.

Natuur en landschap

Aandachtspunten zijn het behoud van een doorgaande beplantingsstructuur als ecologische verbindingzone en als landschappelijke begrenzing van het open beekdal van de Essche Stroom. Daarnaast is bijzondere aandacht nodig voor de aanwezige dassen en voor de cultuurhistorische waarde als een van de oudste dijken in het gebied en als integraal onderdeel van het historische Landgoed Bleijendijk.

Vughtse Dijk in het zuidelijk deel van Landgoed Bleijendijk, met dichte begroeiing van bomen en struiken.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze dijk is aangelegd bij de hermeandering van de Essche Stroom rond 2015, als begrenzing van het overstromingsgebied langs de beek. Het is een moderne grasdijk.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grenzend aan (O)NNB, oostzijde vochtig hooiland (NNB), westzijde nog om te vormen (ONNB)
- begroeiing: gras
- indicatorsoorten: vlinders en bijen

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught)
- periode van aanleg: 2015
- bijzondere elementen: onderdeel van beekherstelproject

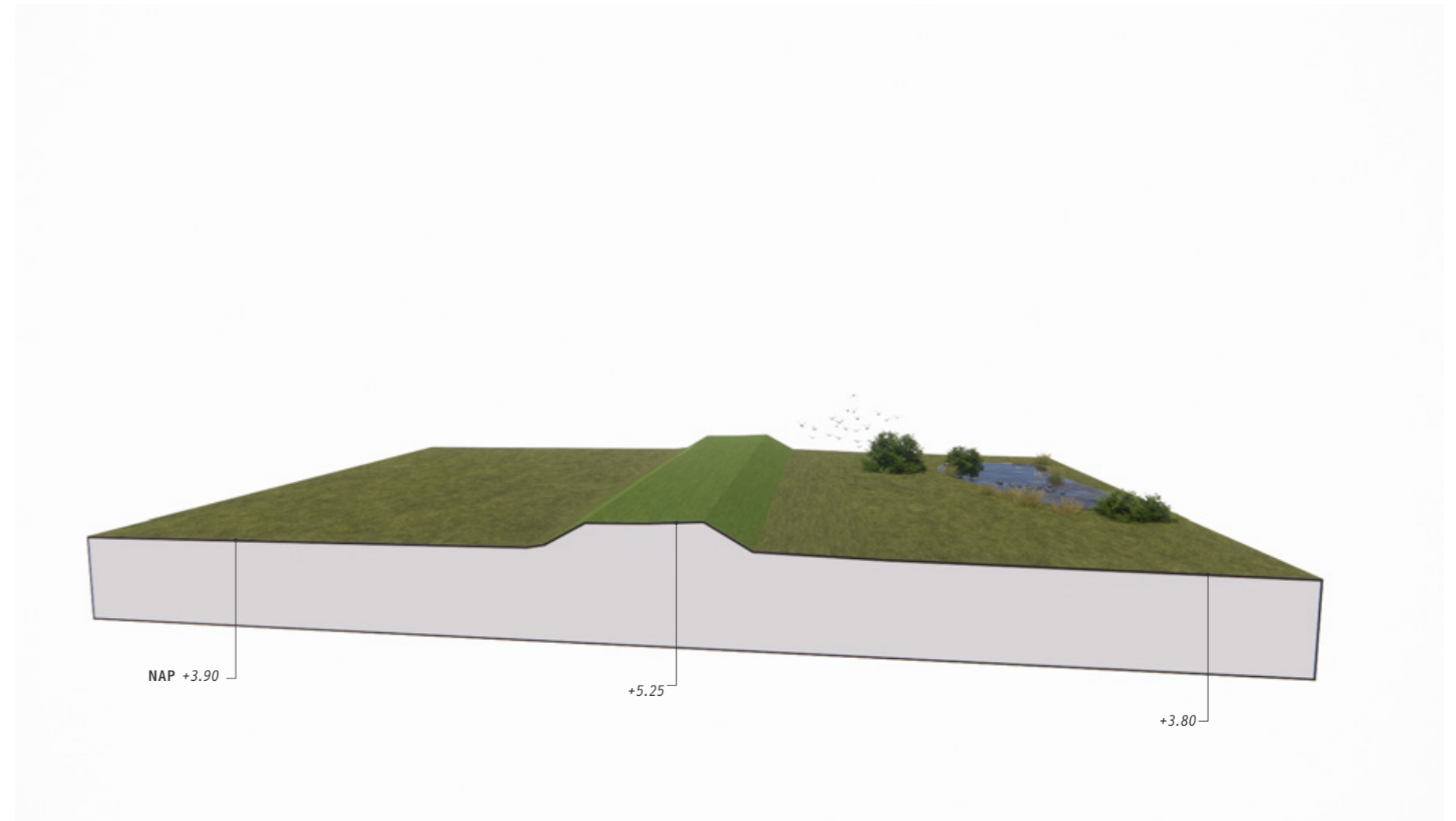
Landschap

- de dijk ligt in open beekdallandschap
- dijk is geen duidelijke scheiding tussen hoger en lager gebied

Gebruik en beheer

- overige kering in maaibeheer
- niet publiek toegankelijk
- gelegen in 'natuurlijk overstromingsgebied' van Essche Strom
- afwateringsgemaal aan noordoostzijde

OPGAVEN

Waterveiligheid

De dijk is een overige kering. De dijk is niet hoog genoeg voor de verwachte hogere waterstanden in de Essche Stroom.

Natuur en landschap

De dijk is begroeid met gras en valt weinig op in het open beekdallandschap. De dijk heeft geen bijzondere cultuurhistorische en ecologische betekenis.

Nieuwe kade langs natuurgebied in het dal van de Essche Stroom.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Dit traject is onderdeel van de historische Vughtse Dijk en ligt op Landgoed Bleijendijk. De slingerende dijk is beplant met bomen en struiken en markeert de overgang van het landgoedbos naar het open beekdal van de Essche Stroom.

KWALITEITEN

Natuur

- status: NNB, beheertype droog bos met productie
- begroeiing: doorgaande bomenrij met struweel, gevarieerde overgangen naar aangrenzende natuur (landgoedbos, wielen en poelen, beekdal)
- indicatorsoorten: das en bever (plaatselijk bevergaas aangebracht), vlermuizen en roofvogels (potentieel holen/nesten in oude bomen), amfibieën en waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Bleijendijk)
- periode van aanleg: 1462
- bijzondere elementen: wiel, uitwateringsluis/dijkwachtershuis (gemeentelijk monument), landhuis (Rijksmonument), oude bomen

Landschap

- ligging: op overgang van hogere akker- en bosgronden naar lagere beekdalgronden
- slingerende dijk, fraaie groene rand van open beekdal
- integraal onderdeel landgoedstructuur

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer, niet toegankelijk voor recreatie
- plaatselijk direct grenzend aan Essche Stroom
- gemaal, landhuis en sluis/dijkhuis in/aan de dijk
- eigendom van Landgoed Bleijendijk

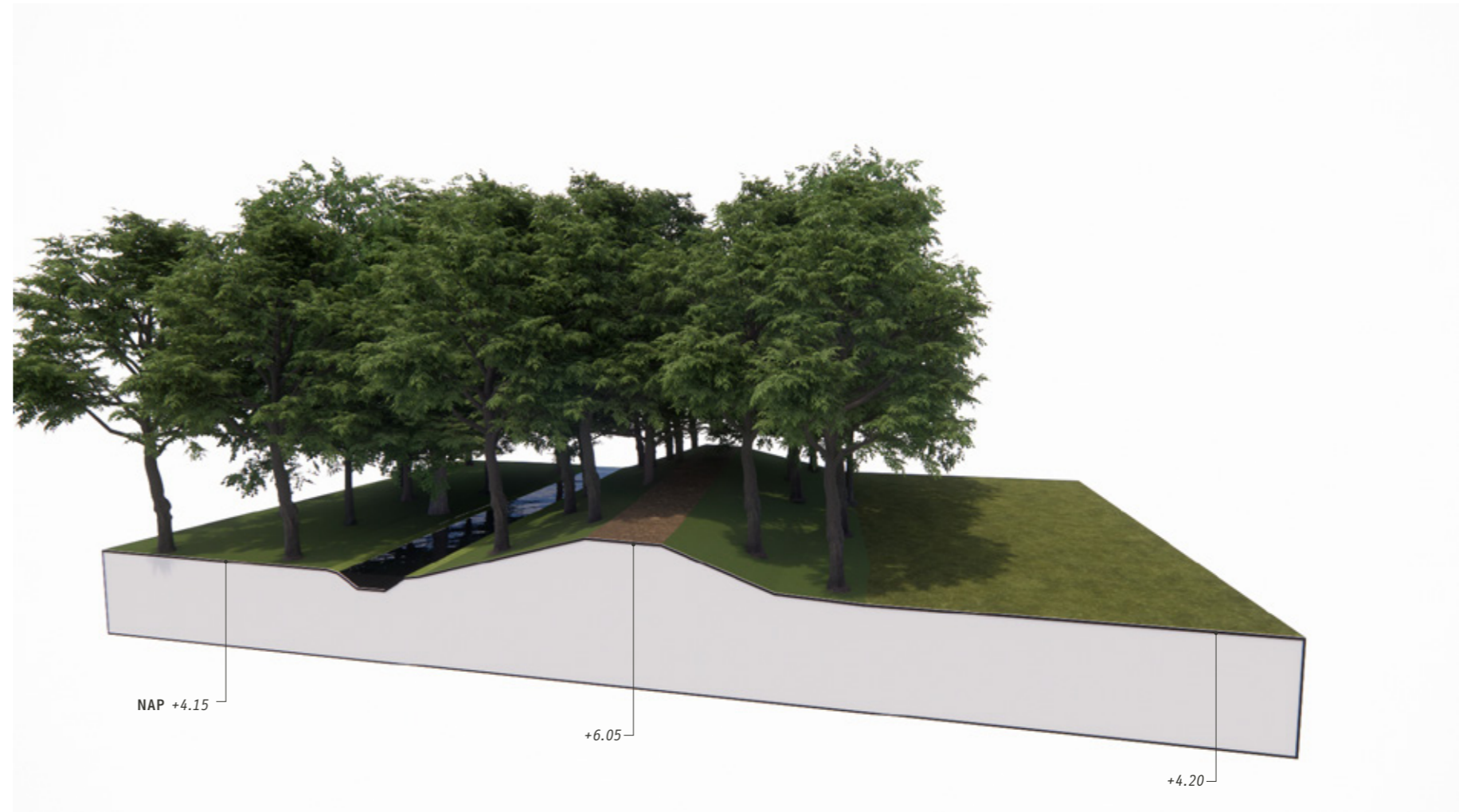
OPGAVEN

Waterveiligheid

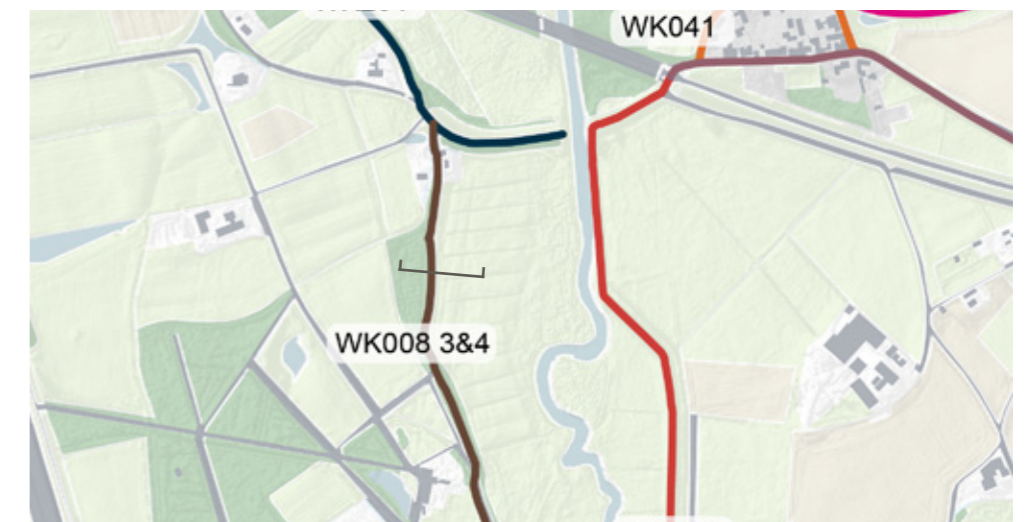
De dijk is een overige kering en is afgekeurd. De dijk is in principe hoog genoeg, maar niet aaneengesloten en mogelijk niet stabiel genoeg. Ook de hoge bomen en mogelijke ondermijning door dassen en bevers vormen een knelpunt. Aandachtspunt is het dijkhuis met sluisje bij de kruising met de Sint-Michielsgestelweg.

Natuur en landschap

De dijk heeft hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarden en is een integraal onderdeel van Landgoed Bleijendijk, met oude bomen en ook bijzondere gebouwen langs of op de dijk. In ecologisch opzicht is de ligging op de overgang van bos naar beekdal waardevol. Daarnaast is bijzondere aandacht nodig voor de aanwezige dassen en bevers.

Vughtse Dijk op Landgoed Bleijendijk met gevarieerde beplanting.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Dit betreft het korte dijktraject tussen de oude Sint-Michielgestelseweg en de nieuwe Haldersebaan. Dit is onderdeel van de Vughtse Dijk en heeft veel gemeen met de Vughtse Dijk op Landgoed Bleijendijk.

KWALITEITEN

Natuur

- status: NNB, beheertype houtwal en houtsingel
- begroeiing: doorgaande bomenrij met dicht struweel, grenzend aan struweel en grasland in beekdal
- indicatorsoorten: das (hoofd/bijburcht), vleermuizen en roofvogels (potentieel holen/nesten in oude bomen), amfibieën en waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught)
- periode van aanleg: 1462

Landschap

- ligging: op overgang van hogere akkergronden naar lagere beekdalgronden
- vanaf de Halderse Baan minder goed als dijk zichtbaar door beplanting langs de weg

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer
- dichtgegroeid, niet toegankelijk voor recreatie
- eigendom van Staatsbosbeheer

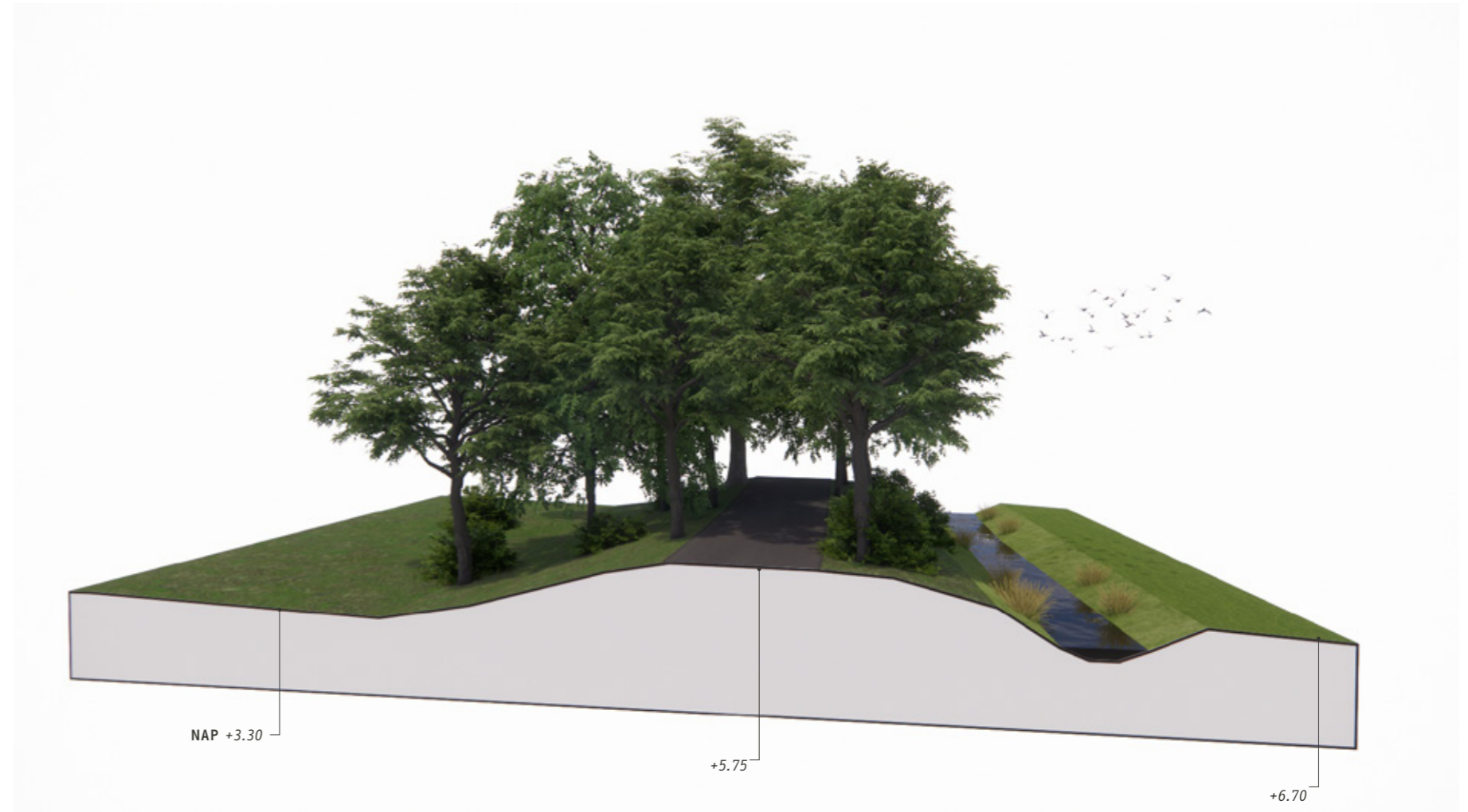
OPGAVEN

Waterveiligheid

De dijk is een overige kering en is afgekeurd. De dijk is in principe hoog genoeg, maar mogelijk niet stabiel genoeg. Ook de hoge bomen en ondermijning door dassen vormen een knelpunt.

Natuur en landschap

De dijk heeft hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarden. De beplanting sluit naadloos aan op de beplantingsstructuur van Landgoed Bleijendijk en versterkt de kleinschaligheid van het landschap. In ecologisch opzicht is de ligging op de overgang naar het beekdal waardevol. Daarnaast is bijzondere aandacht nodig voor de aanwezige dassen.

Dicht begroeide en smalle Vughtse Dijk bij de aansluiting op de Haldersebaan.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Dit traject omvat Lunet VIII van de Stelling van Vught en 3 landgoederen: Villa Elsa, Kasteel Maurick en Huize Muysenrick. Dit is een cultuurhistorisch en ecologisch zeer waardevol ensemble, met de dijk als verbindende lijn

KWALITEITEN

Natuur

- status: onderdeel van en/of grenzend aan NNB, div. beheertypen
- begroeiing: boombeplanting met struweel, deels grasdijk met lokaal ruigte, gevarieerde overgangen naar aangrenzende natuur
- indicatorsoorten: das (hoofdburcht), bever (water grenzend aan dijk), vleermuizen en roofvogels (potentieel holen/nesten in oude bomen), amfibieën en waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: onderdeel van complex van cultuurhistorisch belang
- periode van aanleg: 1462
- bijzondere elementen: fort/schootsveld (Rijksmonument), kastelen Maurick en Muysenrick (Rijksmonumenten), toegangslaan en gracht kasteel Maurick, dijkhuisje, wielen, lanen, zichtlijnen

Landschap

- ligging: op overgang van dorpsgebied Vught naar Dommeldal
- slingerende dijk, fraaie groene rand van open beekdal
- integraal onderdeel landgoedstructuur

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer
- deels toegankelijk voor recreatie (toegangslaan en wandelroute kasteel Maurick)
- kruising A-watergang met afsluitmiddel bij kasteel Maurick
- eigendom van div. landgoedeigenaren

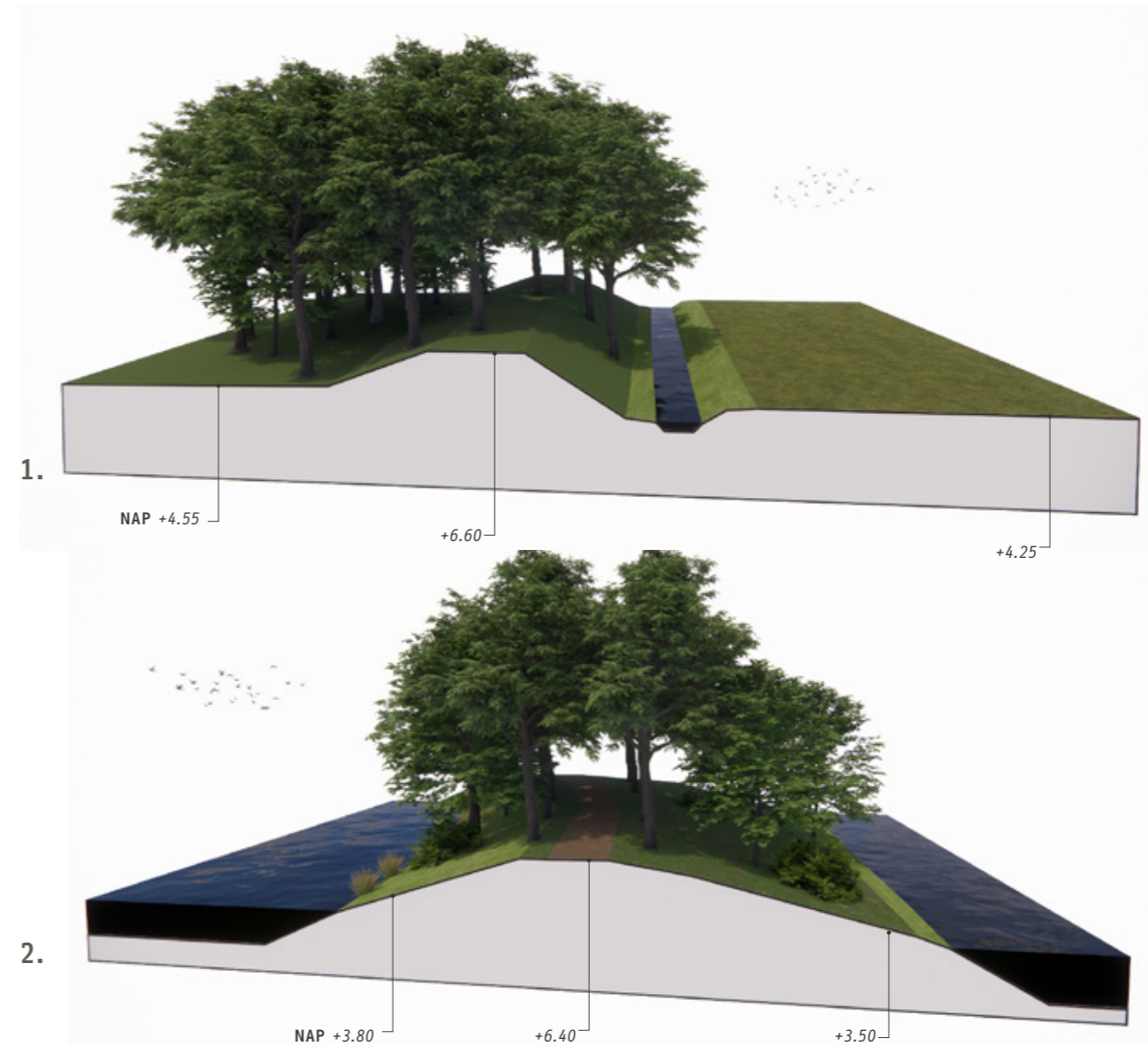
OPGAVEN

Waterveiligheid

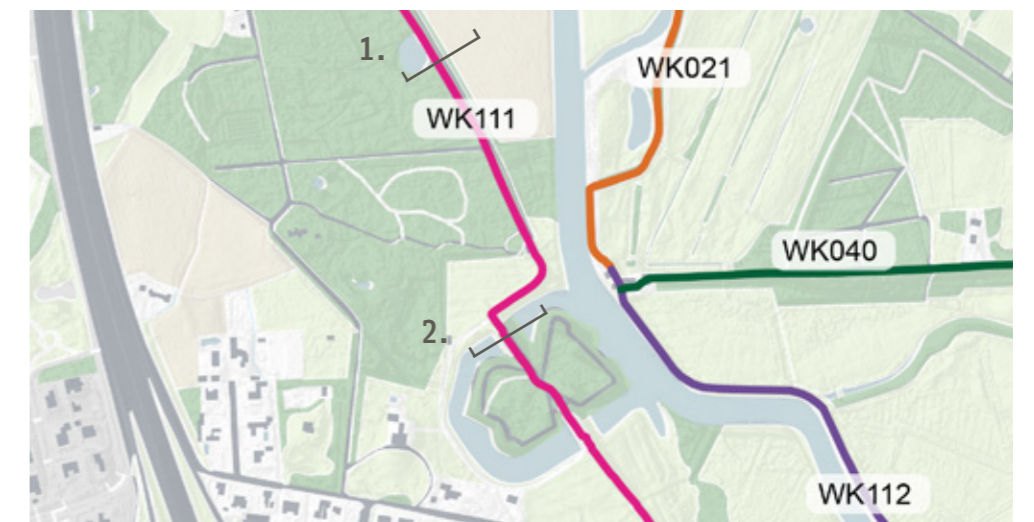
De dijk is een overige kering en is afgekeurd. De dijk lijkt in principe hoog genoeg, maar is mogelijk niet stabiel genoeg. Ook de hoge bomen en mogelijke ondermijning door dassen en bevers vormen een knelpunt. Aandachtspunten zijn de toegangslaan en het afsluitmiddel bij Kasteel Maurick, het dijkhuis ten noorden van het lunet en de kruising met het agrarisch beheerpad ten zuiden van het lunet.

Natuur en landschap

De dijk heeft hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarden en is een integraal onderdeel van het landgoederensemble van Maurick en de Stelling van Vught, met oude bomen en ook bijzondere gebouwen langs of op de dijk. In ecologisch opzicht zijn de gevarieerde beplanting en de ligging op de overgang van bos naar beekdal waardevol. Daarnaast is bijzondere aandacht nodig voor de aanwezige dassen en bevers.

Dijkhuisje op Landgoed Maurick, ten noorden van Lunet VIII.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Na Kasteel Maurick takt de waterkering aan op de A2 en de randweg van Vught (N601). De dijk gaat hier op in het knooppunt Vught en is niet meer als dijk beleefbaar. De onderdoorgangen van A2 en A65 zijn kritische punten.

KWALITEITEN

Natuur

- status: deels grenzend aan NNB, zuidelijke lus beheertype vochtig bos met productie, noordelijk van A65 beheertype dynamisch moeras
- begroeiing: afwisselende wegbermbepanting met gras, ruigte, struweel en bomen, onderdeel van 'groen' verkeersknooppunt
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, amfibieën en waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: geen
- periode van aanleg: eerste aanleg verkeersknooppunt 1965, reconstructie rond 2000
- bijzonderheden: het knooppunt Vught is aangelegd in het dal van de Dommel, bij aanleg is de Dommel in oostelijke richting verlegd

Landschap

- ligging: dijk is integraal onderdeel van het infrastructuur-landschap van knooppunt Vught
- waterkering is niet als zodanig herkenbaar en onderscheidt zich niet van andere wegtaluds op het knooppunt

Gebruik en beheer

- zuidelijk deel 2-baansweg, ten noorden van A2 2x2-baansweg
- wegbermbeheer
- eigendom/beheer: Rijkswaterstaat, gemeente Vught

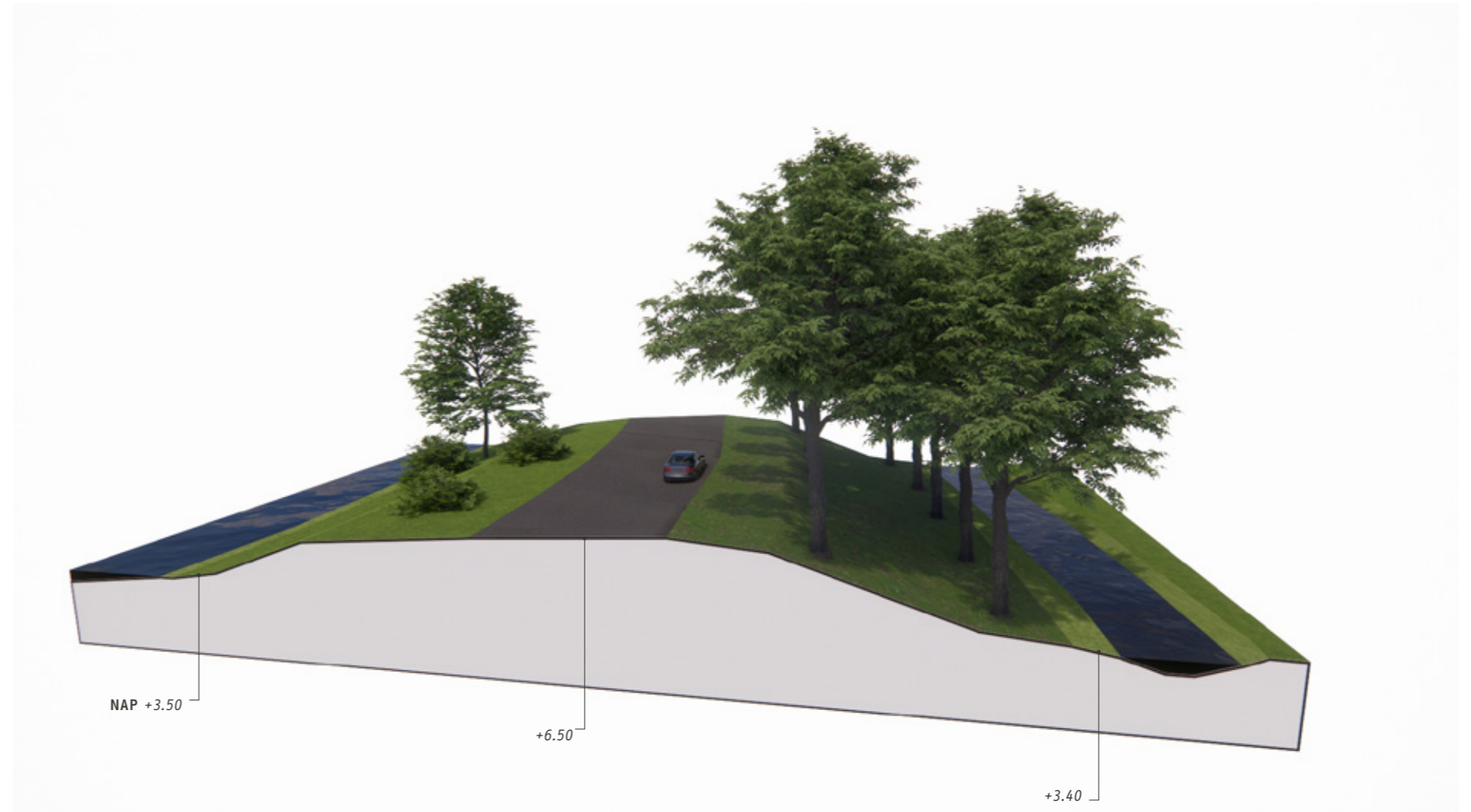
OPGAVEN

Waterveiligheid

De weg is een overige kering en is afgekeurd. De onderdoorgangen van de A2 en de A65 zijn te laag, waardoor het knooppunt onder water kan lopen.

Natuur en landschap

Het knooppunt heeft een groen karakter met een gevarieerde beplanting, deels natuurgebied. Het is een relatief in zichzelf gekeerd infrastructuurlandschap met weinig visuele relaties met de stedelijke en landschappelijke omgeving.

De onderdoorgang van de A2 is een lek in de waterkering via randweg Vught (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Waar het fietspad tussen Vught en het Bossche Broek onder de N601 doorgaat is een 'kanteldijk' aangelegd. De kanteldijk moet voorkomen dat bij overstroming van de Dommel het water onder de weg door Vught instroomt.

KWALITEITEN

Natuur

- status: NNB, beheertypen dynamisch moeras en rivier- en beekbegeleidend bos
- begroeiing: grasdijk, grenzend aan bos en moeras
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, amfibieën en waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: geen
- periode van aanleg: 1985
- bijzonderheden: bij aanleg van knooppunt Vught rond 1965 is de Dommel in oostelijke richting verlegd; bij reconstructie van het knooppunt rond 2000 is de noordoostelijke lus verwijderd; een deel van de kanteldijk was het talud van deze lus

Landschap

- ligging: op overgang van dorpsgebied Vught naar Dommeldal en Bossche Broek
- technisch element als onderdeel van verkeersinfrastructuur

Gebruik en beheer

- maaibeheer
- begeleiding van fietsverbinding
- eigendom/beheer: gemeenten 's-Hertogenbosch en Vught

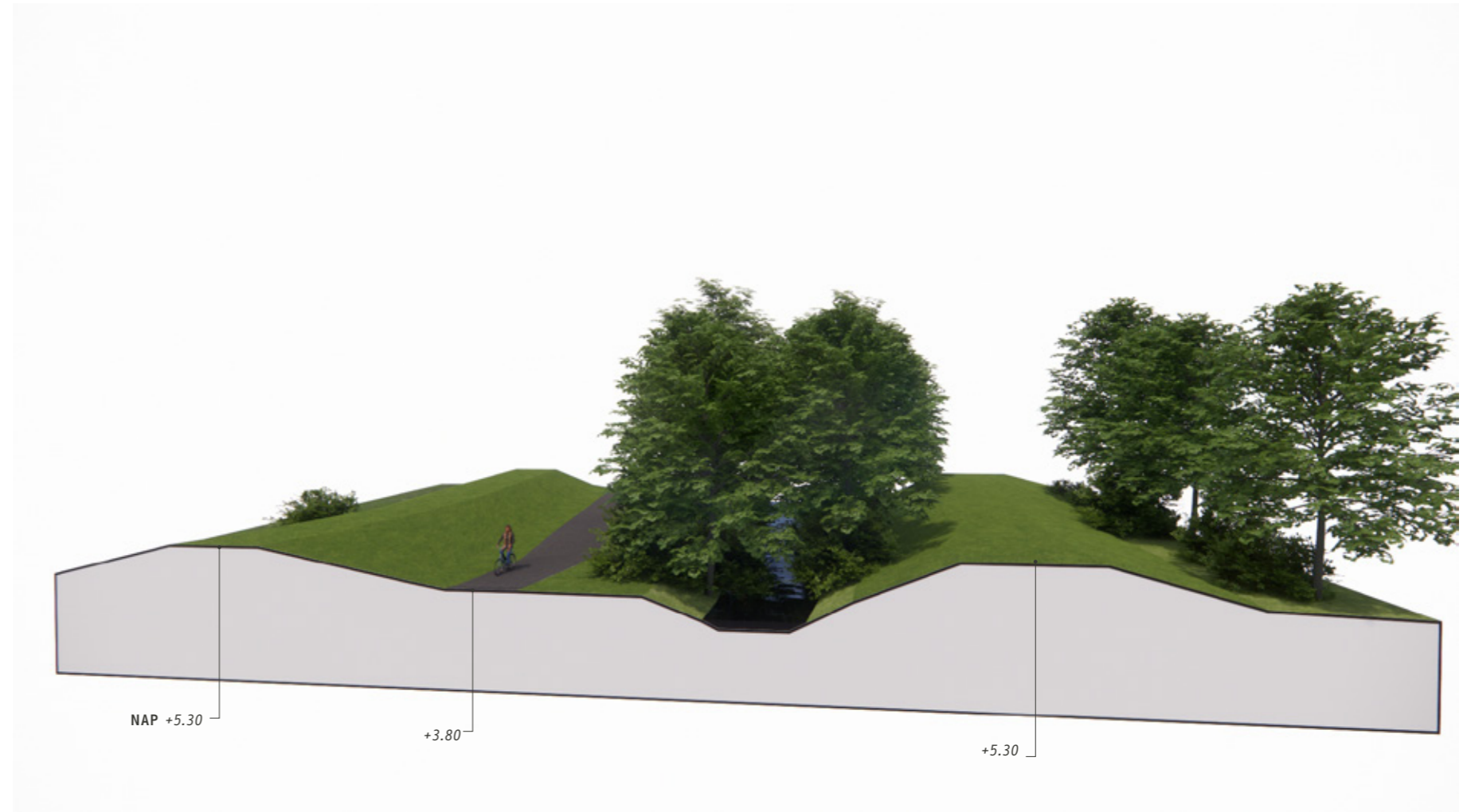
OPGAVEN

Waterveiligheid

Deze overige kering bij de coupure is rond 2015 hersteld en goedgekeurd op basis van de toen geldende normen. De kering is waarschijnlijk te laag voor de te verwachten hogere waterstanden in de Dommel.

Natuur en landschap

De kanteldijk is een technisch infrastrukturelement voor de fietstunnelcoupure in de randweg van Vught, die tevens als waterkering dient. Het fietspad is een belangrijke recreatieve en utilitaire verbinding en opent zich naar het Bossche Broek. De natte natuurelementen langs de kanteldijk accentueren de overgang naar het Dommeldal en herinneren eraan dat dit gebied ooit onderdeel was van het Bossche Broek.

Fietspad richting Vught met begeleidende 'kanteldijken' voor de coupure van de waterkering (de hooggelegen randweg van Vught).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Vanaf knooppunt Vught loopt de waterkering over de randweg van Vught (N601) naar het noorden, langs de oever van de Dommel. Vervolgens takt de dijk via een 'bypass' aan op de hogere Vughterweg naar Den Bosch (Vughterpoort).

KWALITEITEN

Natuur

- status: in/grenzend aan NNB, beheertype dynamisch moeras
- begroeiing: grasberm/grasdijk, overgaand in de oeverzone van de Dommel, met riet, ruigte, struweel en moerasbos
- indicatorsoorten: bever, vlinders en bijen, waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: geen
- periode van aanleg: eerste wegaanleg 1965, reconstructie 2015
- bijzonderheden: het modernistisch benzinstation uit 1933 langs de Vughterweg bij de dijkbypass is Rijksmonument

Landschap

- ligging: dijk grenst direct aan de Dommel en het Bossche Broek
- door de boombeplanting langs de oever van de Dommel is er beperkt zicht op het open landschap van de Dommel en het Bossche Broek; vanuit het Bossche Broek gezien schermt de beplanting het zicht op de weg af
- waterkering op drukke weg is niet als zodanig beleefbaar

Gebruik en beheer

- zuidelijk deel 2x2-baansweg, bypass is ontoegankelijk
- wegberm- en dijkbeheer
- eigendom/beheer: gemeente 's-Hertogenbosch

OPGAVEN

Waterveiligheid

De dijk is een regionale kering en is goedgekeurd op basis van de huidige normen. Of de dijk ook voldoet aan bij hogere maximale waterstanden zal onderzocht moeten worden. De bypass bij de aantakking op de Vughterweg lijkt onvoldoende hoog en mogelijk is ook de stabiliteit van dit smalle dijkje onvoldoende. Aandachtspunt is ook de mogelijke ondermijning van de dijk door bevers.

Natuur en landschap

De ligging van dit dijktraject direct langs de Dommel is bijzonder. Het grazige dijktaalud gaat naadloos over in de moeraszone langs de Dommel. Door het drukke verkeer en de afschermdende beplanting is het zicht vanaf de weg op het beekdal echter beperkt.

De randweg van Vught is tevens regionale waterkering voor de Dommel.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze U-kering is in 2014 aangelegd om een achterliggende laagte en de A2 te beschermen tegen overstroming vanuit de Essche Stroom. De kering sluit aan op hogere grond en loopt met rechte hoeken om een agrarische kavel heen.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grenzend aan NNB-beekdal, beheertypen vochtig hooiland en kruiden- en faunarijk grasland
- begroeiing: grasdijk, tussen beekdal en agrarische kavel
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: grenzend aan 'historisch groen' volgens CHW (behorend bij buurtschap Hal)
- periode van aanleg: 2014
- bijzonderheden: hoekig tracé wijkt af van historische verkaveling

Landschap

- ligging: de U-dijk steekt vanaf hogere zandgrond het beekdal in en versmalt de ruimte voor de beek
- de dijk is begroeid met gras en valt weinig op in het landschap, maar de afwijkende rechthoekige vorm sluit niet goed aan op bestaande structuren; het is een los element in het landschap

Gebruik en beheer

- maaibeheer
- toegankelijk via laarzenpad
- dijksloot met gemaal aan de binnenzijde van de dijk
- eigendom: waterschap

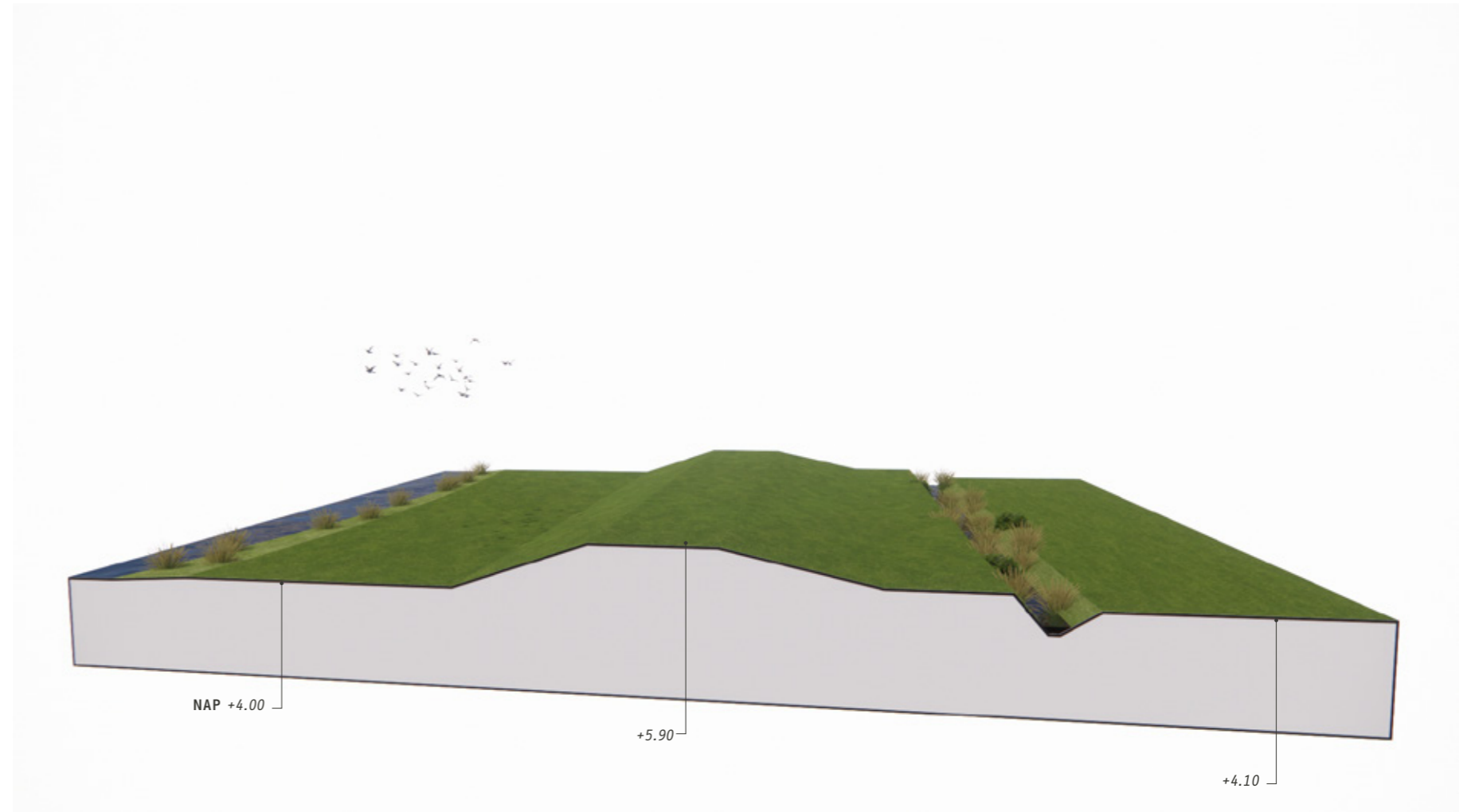
OPGAVEN

Waterveiligheid

Deze calamiteitendijk is een regionale kering, maar geen onderdeel van een gesloten systeem. De dijk is goedgekeurd volgens de huidige normen, maar waarschijnlijk bieden deze te weinig bescherming tegen toekomstig hoogwater. De dijk beschermt de A2 tegen overstroming en is dus van strategisch belang.

Natuur en landschap

De dijk zelf heeft geen uitgesproken landschappelijke of ecologische waarden, maar de ligging in het beekdal van de Essche Stroom en grenzend aan het kleinschalige landschap rond buurtschap Hal is wel bijzonder. Eventuele dijkversterking zou ingezet kunnen worden om de dijk landschappelijk en ecologisch beter in te passen.

Nieuwe 'calamiteitendijk' in het beekdal van de Essche Stroom.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze L-kering beschermt een aantal woningen in buurtschap Hal, ten westen van de A2. Het dijkje loopt direct achter de tuinen langs en sluit in het noorden aan op het talud van de A2 en in het zuiden op een hogere zandkop met bos.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grenzend aan NNB-beekdal, beheertype kruiden- en faunarijck grasland
- begroeiing: grasdijk, tussen beekdal en tuinen
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: grenzend aan 'historisch groen' volgens CHW (behorend bij buurtschap Hal)
- periode van aanleg: 2014 binnen project Essche Stroom
- bijzonderheden: Hal lag aan steenweg 's-Hertogenbosch-Luik, aangelegd rond 1742, en had tolhuis, herberg en bierbrouwerij

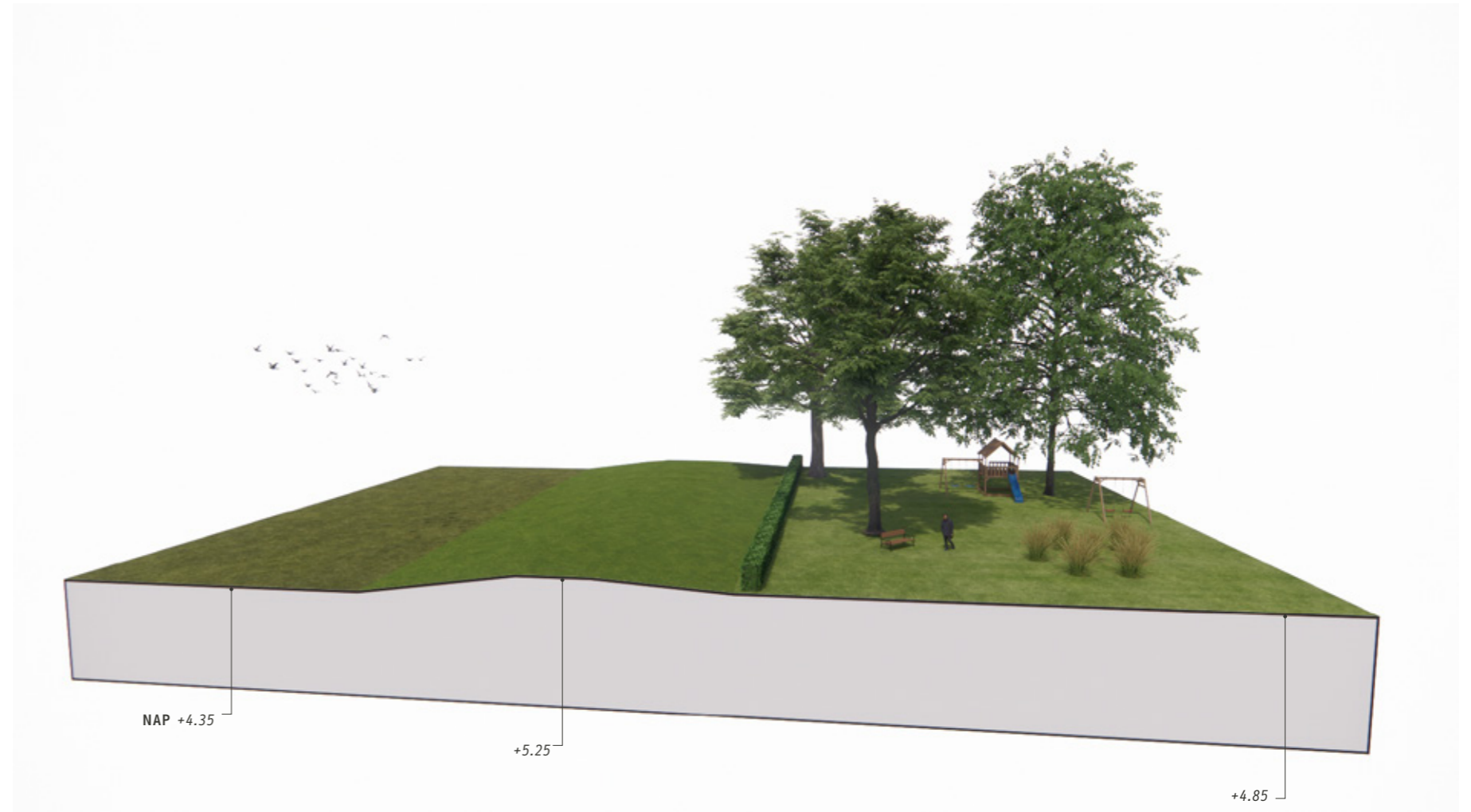
Landschap

- ligging: op zandrug van Halse Barrier, grenzend aan beekdal Essche Stroom
- de dijk zelf is begroeid met gras en valt weinig op in het landschap, vormt achtergrens tuinen

Gebruik en beheer

- maaibeheer
- niet toegankelijk voor recreatie
- direct grenzend aan particuliere tuinen en bedrijven

OPGAVEN

Waterveiligheid

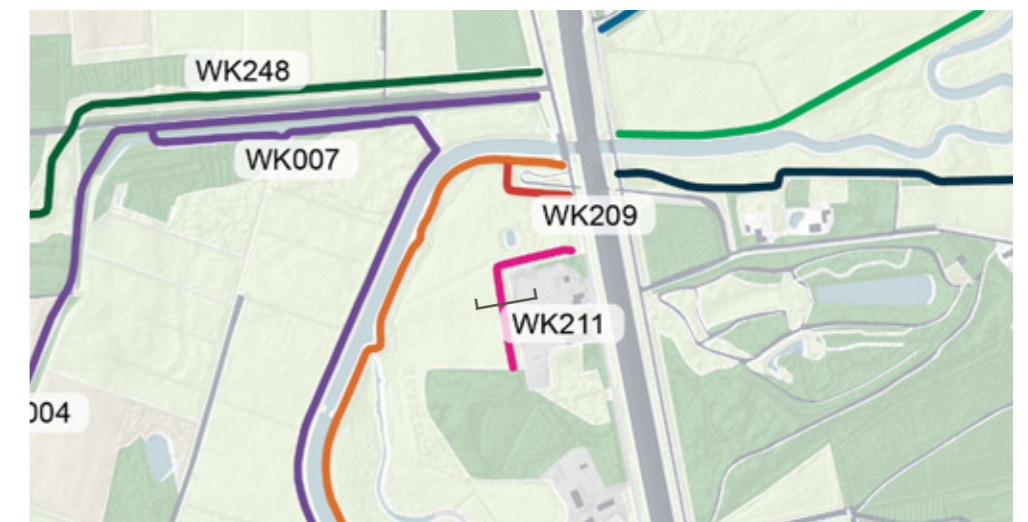
Deze overige kering is afgekeurd en onvoldoende hoog voor toekomstig hoogwater. Bij eventuele dijkversterking is goede afstemming met eigenaren van aanliggende woningen en bedrijven nodig.

Natuur en landschap

De dijk zelf heeft geen uitgesproken landschappelijke of ecologische waarden, maar is een integraal onderdeel van het kleinschalige landschap rond buurtschap Hal. Bij eventuele dijkversterking moet deze kleinschaligheid gerespecteerd worden.

Luchtfoto (Google Earth) van de dekzandrug van Halse Barrier met de L-dijk rond de bebouwing van Hal aan de A2 (witte stippellijn).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De fietstunnel onder de A2 door nabij de brug over de Essche Stroom is voorzien van een 'kanteldijk'. Die moet voorkomen dat bij overstroming van de Essche Stroom het beekwater onder de A2 door het achterland kan instromen.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grenzend aan NNB-beekdal, beheertypen kruiden- en faunarijk grasland en dynamisch moeras
- begroeiing: grasdijk
- indicatorsoorten: vlinders en bijen

Cultuurhistorie

- status: geen
- periode van aanleg: rond 2014
- bijzonderheden: A2 volgt tracé steenweg 's-Hertogenbosch-Luik, aangelegd rond 1742, brug over Essche Stroom was tolplaats

Landschap

- ligging: in beekdal Essche Stroom, op overgang naar dekzandrug Halse Barrier
- de dijk is begroeid met gras en als infrastructureel element gekoppeld aan de fietstunnel en de A2

Gebruik en beheer

- maaibeheer
- langs fietspad, dijk zelf niet toegankelijk

OPGAVEN

Waterveiligheid

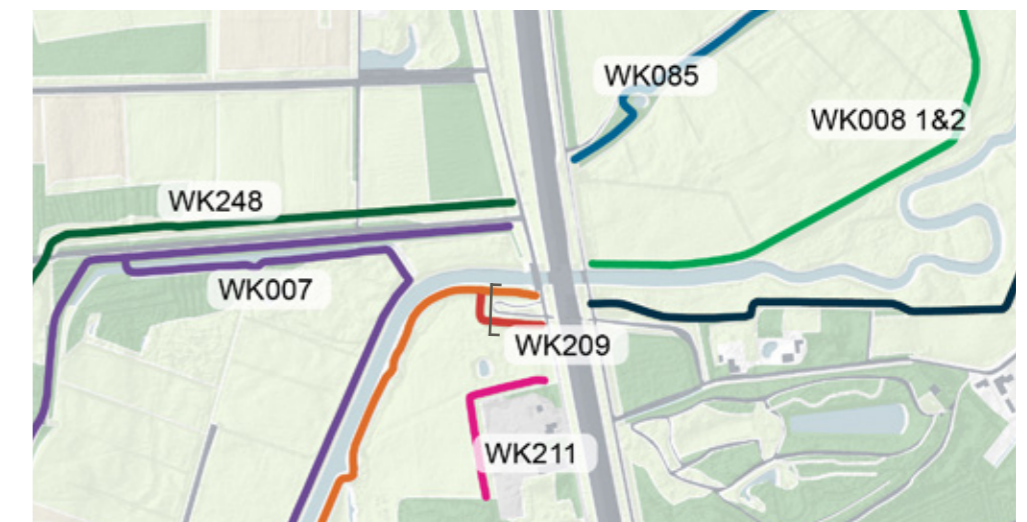
Deze regionale kering is medio 2014 gerealiseerd volgens de toenmalige normen en destijds goedgekeurd. Hoogstwaarschijnlijk zijn deze normen nu achterhaald en is de dijk niet bestand tegen extreme hoge waterstanden in de Essche Stroom.

Natuur en landschap

De dijk is onderdeel van de infrastructuurbundel van de A2 en heeft weinig visuele relatie met het onderliggende beekdallandschap. Eventuele dijkversterking zou aan moeten sluiten bij de logica en de esthetiek van de infrastructuur. Omdat het aangrenzende viaduct van de A2 over de Essche Stroom een versmalling van het beekdal betekent, is wel extra aandacht nodig voor de ecologische inpassing en het voorkomen van extra barrièrewerking.

Kanteldijk bij de fietstunnel onder de A2 (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze regionale dijk is aangelegd om de A2 te beschermen tegen overstroming. Het slingerende westelijk deel bij Halse Barrier is al ouder. Het rechte oostelijke deel loopt door natte heide-ontinningen naar Sint-Michielsgestel.

KWALITEITEN

Natuur

- status: westelijk deel grenzend aan NNB-beekdal, beheertypen kruiden- en faunarijk grasland en vochtig hooiland
- begroeiing: grasdijk, deels met laanbeplanting (Gagellaan), in kleinschalig landschap
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, vleermuizen en roofvogels (waar bomerijen op of langs de dijk staan), amfibieën

Cultuurhistorie

- status: westelijk deel cultuurhistorisch waardevol gebied (Halse Barrier en Wilhelminapark), oostelijk deel historisch waardevolle wegen en beplantingen (volgens CHW)
- periode van aanleg: westelijk deel (onderdeel ringdijk Halse Barrier) waarschijnlijk rond 1900, oostelijk deel 2014
- bijzonderheden: historische rindijk (Halse Barrier), historische dijkweg met laanbeplanting (Gagellaan)

Landschap

- ligging: deels tussen zandrug Halse Barrier en beekdal Essche Stroom, deels door rechtlijnige heide-ontginning uit 1860.
- de rechtstanden van de dijk passen in de rechtlijnige verkaveling, maar er is geen visuele relatie met de beek

Gebruik en beheer

- maaibeheer, niet toegankelijk voor publiek
- deels langs weg, deel gecombineerd met weg (Gagellaan)
- coupure bij kruising Barrierweg/Schuilenburg
- twee afsluitbare duikers onder de dijk door

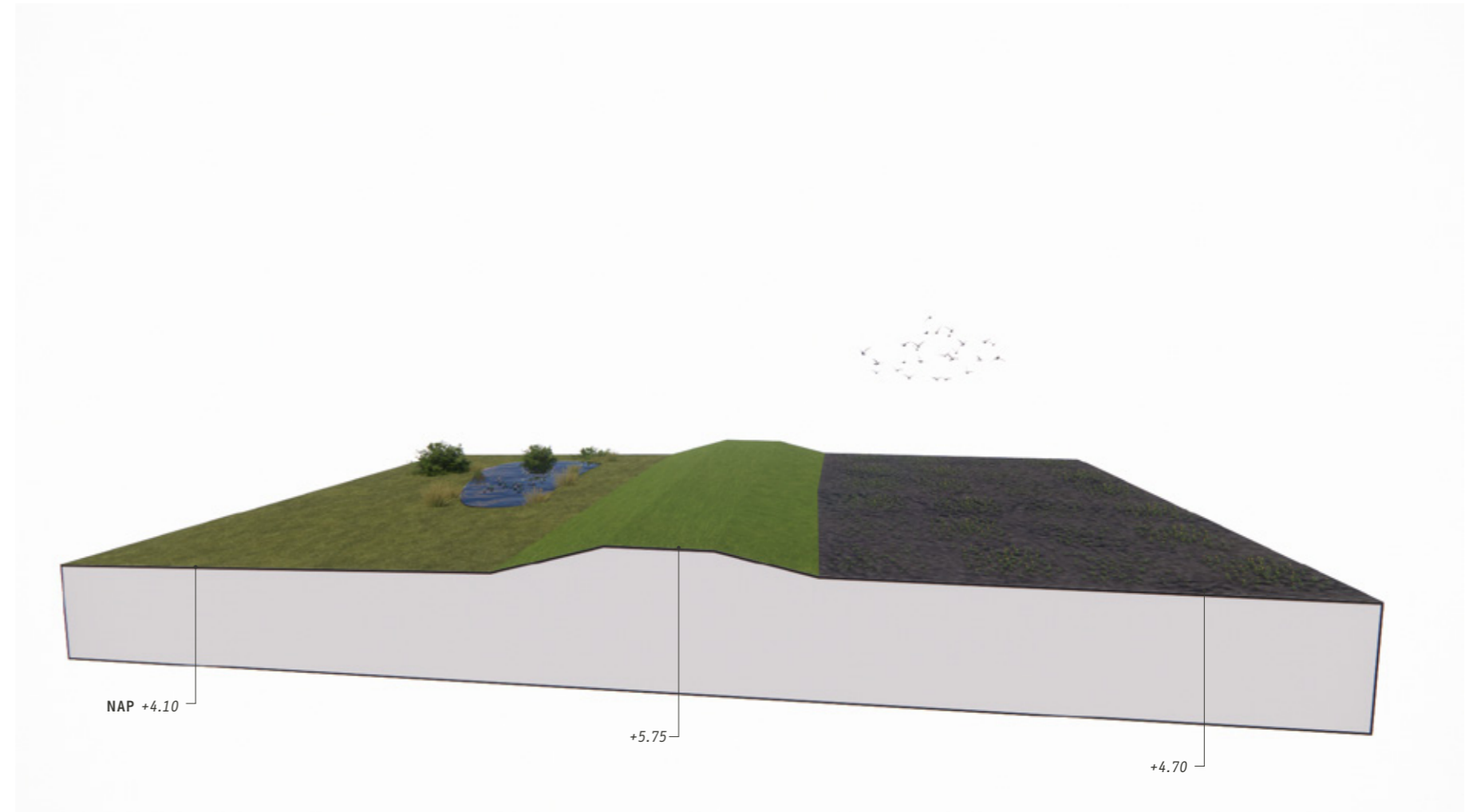
OPGAVEN

Waterveiligheid

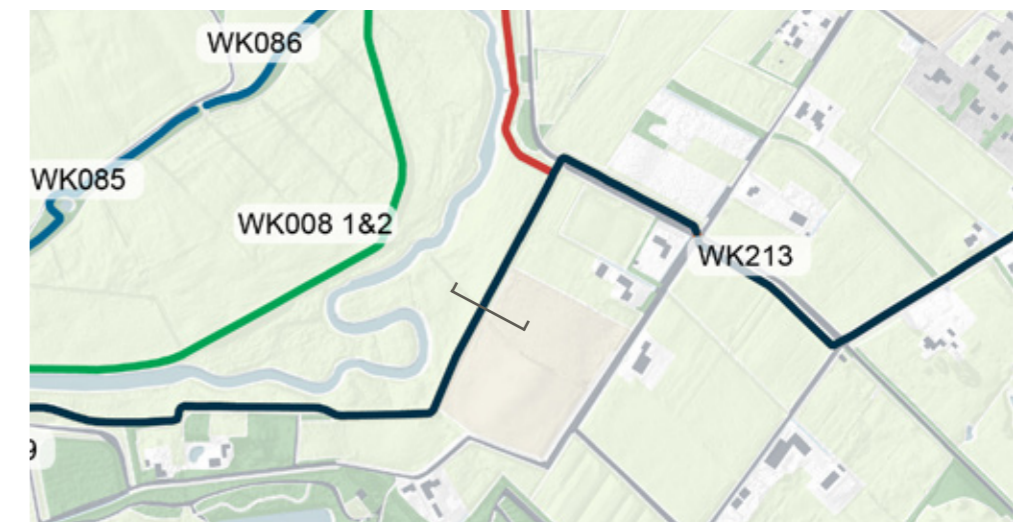
Deze regionale kering is medio 2014 gerealiseerd volgens de toenmalige normen en destijds goedgekeurd. Hoogstwaarschijnlijk zijn deze normen nu achterhaald en is de dijk niet bestand tegen extreme hoge waterstanden in de Essche Stroom.

Natuur en landschap

Het slingerend westelijk deel is onderdeel van de historische ringdijk om Halse Barrier, het rechtlijnige oostelijke deel voegt zich naadloos in het kleinschalige ontginningslandschap. Dit verschil zou bij eventueel dijkversterking gerespecteerd en eventueel versterkt kunnen worden.

Nieuwe regionale kering parallel aan Heijdijk.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De nieuwe rechtlijnige kering loopt parallel aan de lokale weg Het Volmeer. De grasdijk loopt door het dal van de Essche Stroom, en is aangelegd als onderdeel van het beekherstelproject.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grenzend aan NNB-beekdal, beheertype nog om te vormen naar natuur (ONNB?)
- begroeiing: grasdijk
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis

Cultuurhistorie

- status: cultuurhistorisch waardevol gebied (Hazenakker)
- periode van aanleg: rond 2014
- bijzonderheden: naam Volmeer duidt erop dat dit vroeger een nat gebied was, weg is aangelegd rond 1965 in combinatie met herverkaveling

Landschap

- ligging: in relatief open en grootschalig beekdal Essche Stroom
- de dijk is begroeid met gras, langs de aangrenzende weg staan knotwilgen
- weg en dijk vormen grens tussen meer natuurlijk en meer agrarisch deel van het beekdal

Gebruik en beheer

- maaibeheer
- wandelpad over dijk, weg langs dijk
- aangrenzende gronden deels eigendom Landgoed Bleijendijk

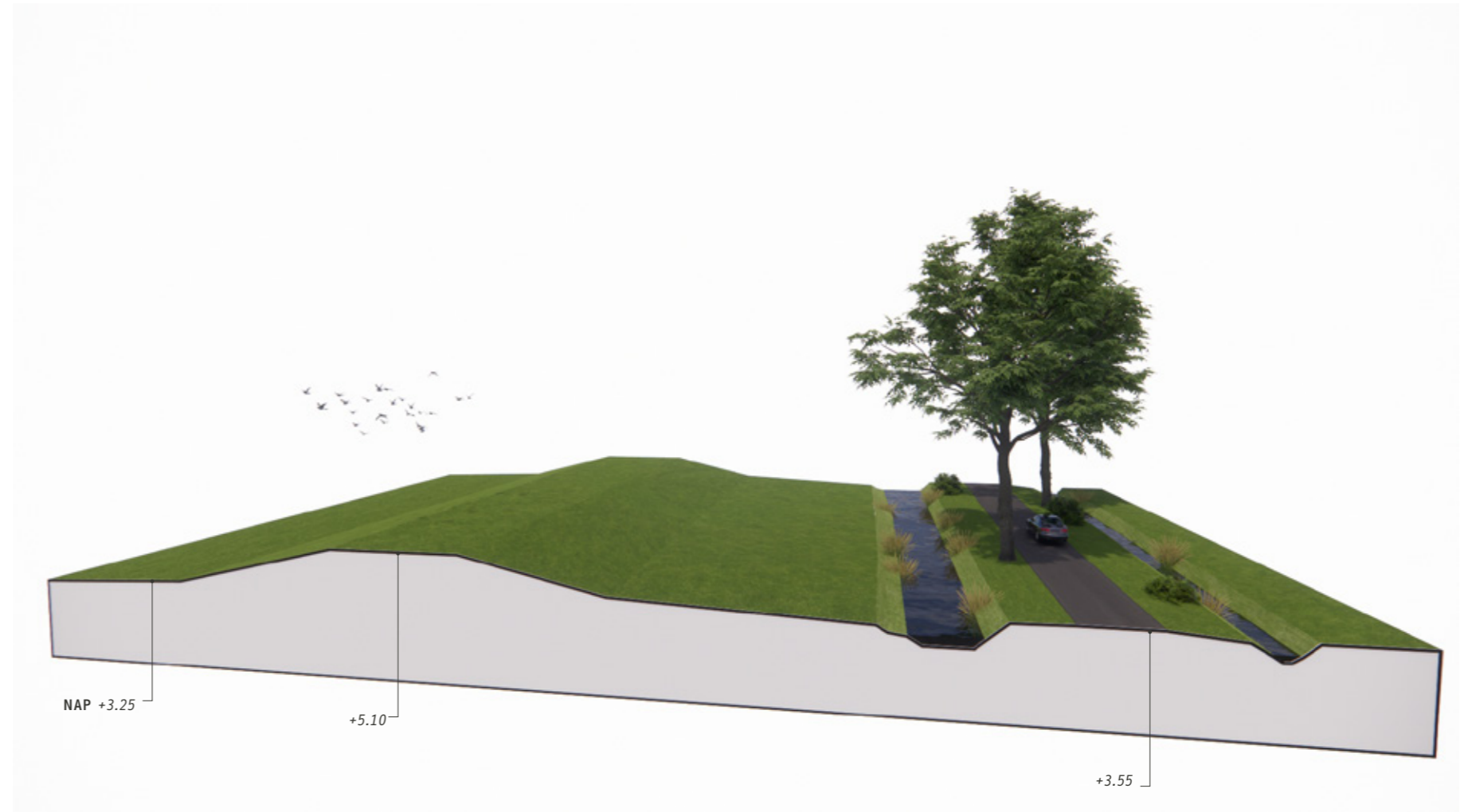
OPGAVEN

Waterveiligheid

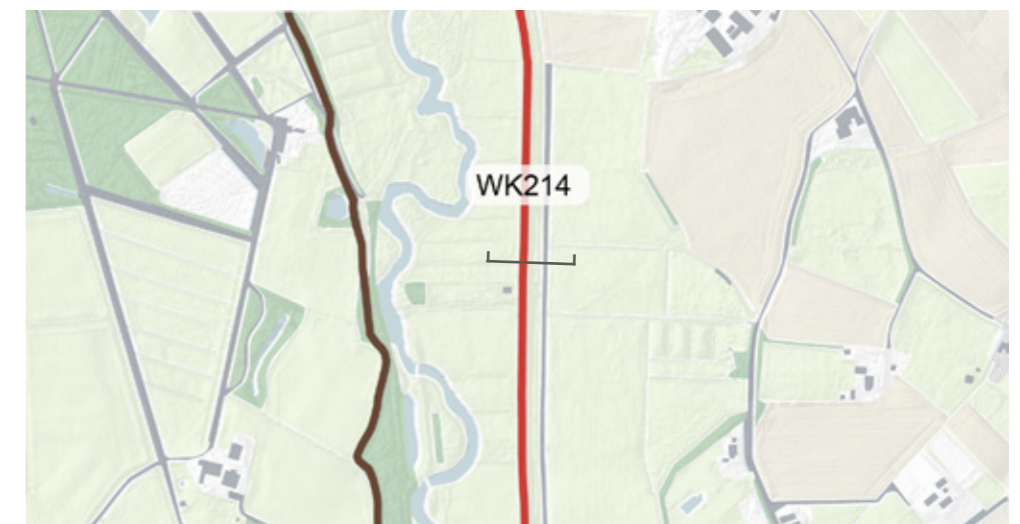
De dijk is een overige kering en is afgekeurd. De dijk is niet hoog genoeg om als regionale kering te dienen. Bovendien beperkt de kering beperkt het reserveringsgebied waterberging, waar deze in gelegen is.

Natuur en landschap

De weg en de dijk vormen een kaarsrechte doorsnijding en opdeling van het beekdal. De lange rechtstand wijkt af van de kleinschalige blokverkaveling in de omgeving. Waar elders de oorspronkelijke verkaveling redelijk bewaard is gebleven, is hier rond 1960 het beekdal opnieuw verkaveld met de weg als centrale as.

Rechte ruilverkavelingsweg Het Volmeer in het beekdal van de Essche Stroom. Parallel links van de weg is de nieuwe dijk aangelegd (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Halder is een oude kern op een natuurlijke verhoging. Aan de noordzijde grenst de randweg direct aan de Dommel. Het buitentalud van de weg is tevens oever van de rivier. Dit talud heeft een diverse begroeiing.

KWALITEITEN

Natuur

- status: buitentalud is onderdeel NNB-beekdal, beheertypen bloemdijk en dynamisch moeras
- bergroeiing: grasberm en bomen
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis

Cultuurhistorie

- status: cultuurhistorisch waardevol gebied (Hazenakker), historische bouwkunst van redelijk hoge waarde (CHW)
- periode van aanleg: waarschijnlijk in de 18e eeuw werd de kern aan de rivierzijde voorzien van bescherming in verband met de watermolens
- bijzonderheden: laan richting Haanwijk, zicht op Nieuw Herlaer

Landschap

- ligging: bijzonder historisch ensemble in unieke landschappelijke setting
- buitentalud met wisselende beplanting, deels bomen

Gebruik en beheer

- berm- en oeverbeheer
- weg over dijk, parkeervakken, huizen aan de weg
- recreatieve voorzieningen: bankjes, aanlegsteiger in Dommel

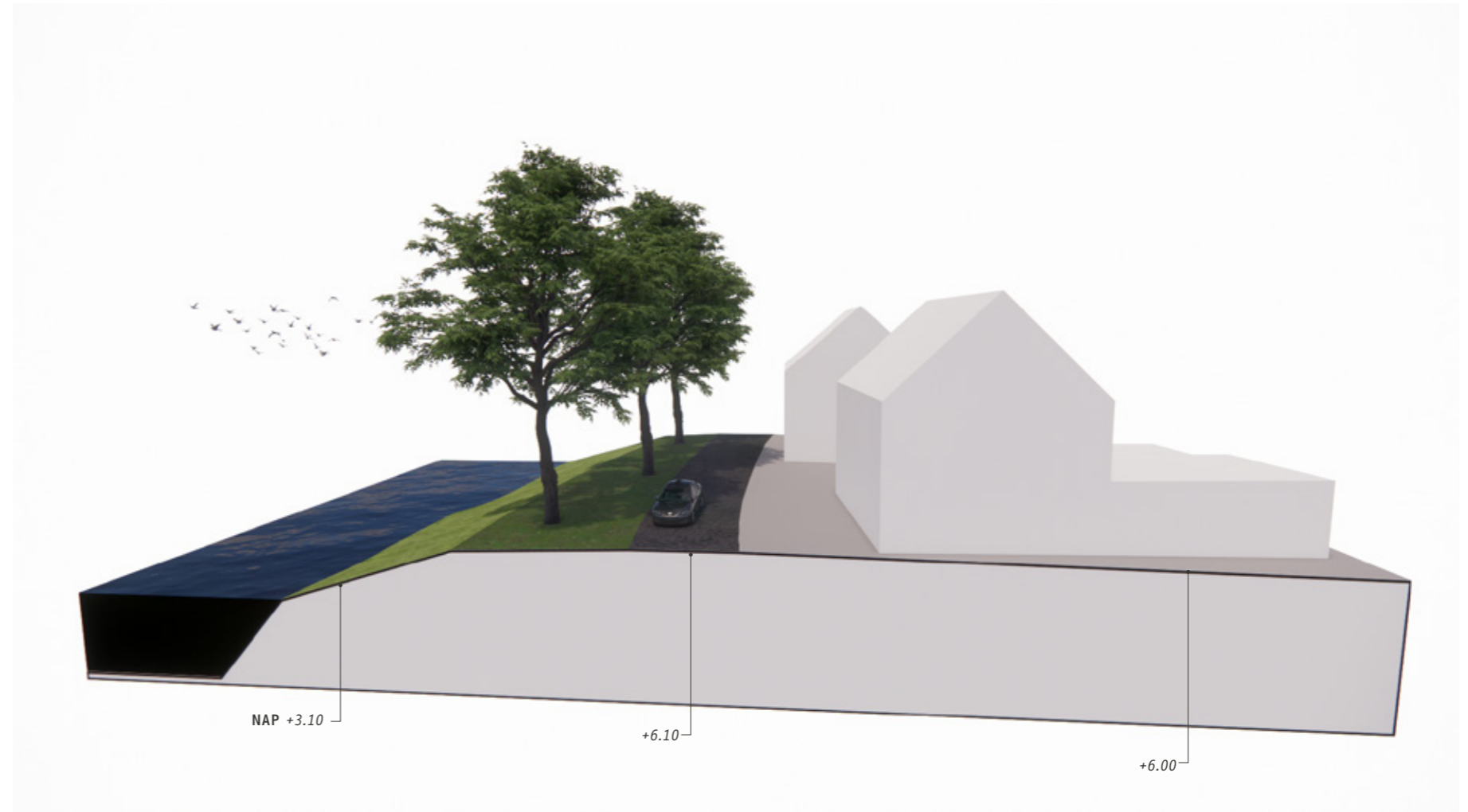
OPGAVEN

Waterveiligheid

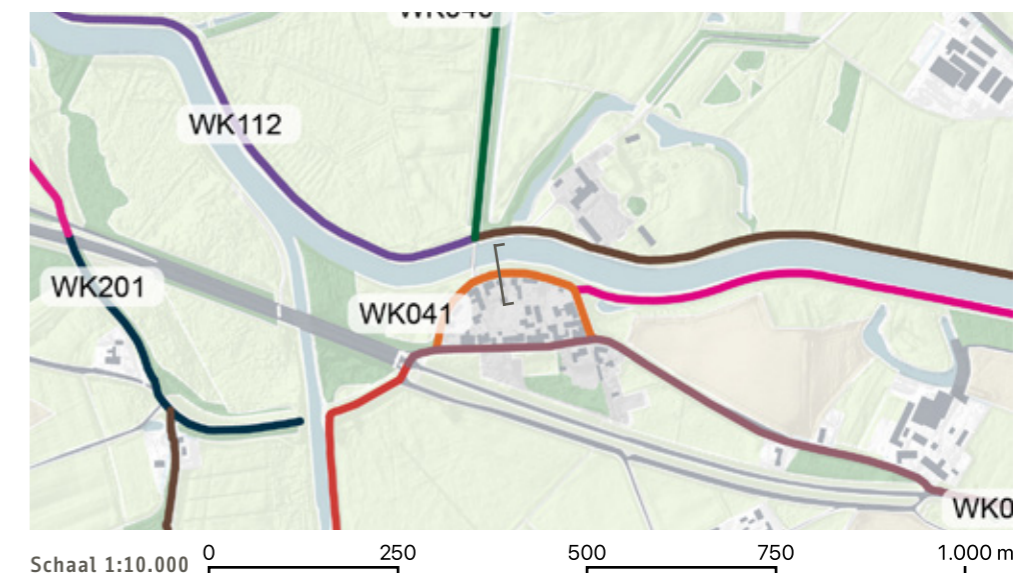
De overige kering is niet in actief beheer bij het waterschap. Vermoedelijk is de kering voldoende hoog (ca. NAP +6,0 m) voor de huidige waterstanden, maar in de toekomst is mogelijk versterking nodig.

Natuur en landschap

Vanwege de bijzondere stedenbouwkundige en landschappelijke context en omdat er geen ruimte is voor verbreding, vraagt eventuele dijkversterking om maatwerk. Dit is een van de weinige plekken waar je direct aan de Dommel kunt komen en waar je de rivier optimaal kunt ervaren.

De randweg langs Halder met rechts de Dommel.

De zomerkade langs de zuidelijke oever van de Dommel is aangelegd bij de beekregulering rond 1970. Hier en daar zijn nog afgesneden meanders aanwezig. De kade is begroeid met gras. De Dommel lijkt hier meer op een kanaal.

KWALITEITEN

Natuur

- status: onderdeel NNB-beekdal, beheertype bloemdijk, grenzend aan kruiden- en faunarijke grasland en nog naar natuur om te vormen percelen
- begroeiing: bloemdijk
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis, bever

Cultuurhistorie

- status: cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught)
- periode van aanleg: rond 1970

Landschap

- ligging: in open beekdal van de Dommel
- weinig opvallend in het landschap

Gebruik en beheer

- maaibeheer
- wandelroute over de kade
- A-watgang aan binnendijkse zijde, gemaal bij Halder
- in eigendom en beheer bij waterschap

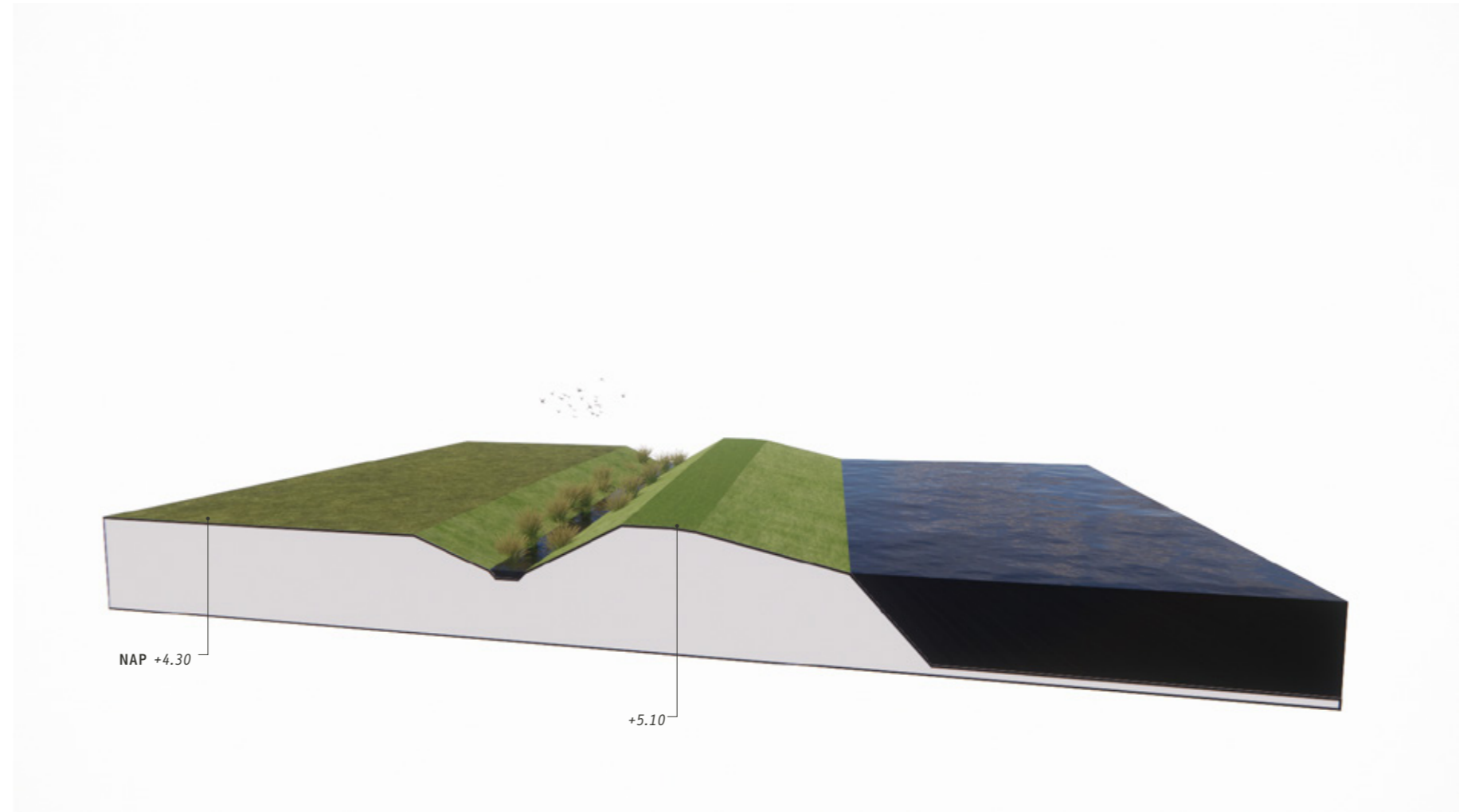
OPGAVEN

Waterveiligheid

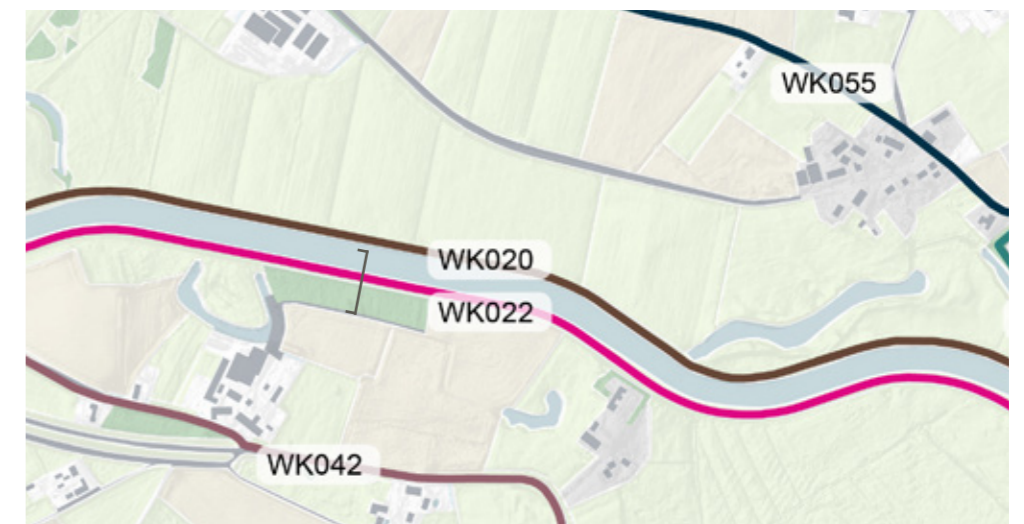
De kade wordt actief beheerd door het waterschap, als overige kering. De kering is echter afgekeurd. In 2025 vindt onderhoud plaats op deze kering, waarbij de kering wordt opgehoogd tot aan de normatieve toestand. Plaatselijk wordt het onderwaterbed bodem hersteld. De kering ligt in een reserveringsgebied voor waterberging, en verkleint feitelijk de ruimte voor waterberging.

Natuur en landschap

De zomerkade valt weinig op in het landschap, en wordt beheerd als bloemdijk. De Dommel is hier gekanaliseerd en het ontbreekt aan natuurlijke oevers. Wel zijn nog restanten van vroegere meanders aanwezig in het beekdal. Eventuele dijkversterking zou bij kunnen dragen aan vergroting van de ecologische en landschappelijke waarde van de dijk.

Kade langs de Dommel bij Halder (foto Google Streetview/Hasper van Beek).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De Theerestraat en de zuidelijke randweg van Halder waren vroeger deel van de doorgaande weg tussen Sint-Michielsgestel en Vught. De weg heeft een functie als waterkering en is afwisselend beplant, deels met bomen.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grenst deels aan NNB-beekdal, beheertypen kruiden- en faunarijk grasland en nog naar natuur om te vormen percelen
- begroeiing: divers
- indicatorsoorten: vleermuizen en roofvogels (verbindingzone)

Cultuurhistorie

- status: cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught), historische weg van hoge waarde (CHW), deels historisch waardevolle dorpskern (CHW)
- periode van aanleg: historische weg, in 19e eeuw opgehoogd
- bijzonderheden: historische boederijen en monumentale bomen langs de weg, primaire en secundaire bomenstructuur (cf. gemeentelijk bomenbeleid)

Landschap

- weg met afwisselend wegbeeld en deels laanbeplanting
- door aanleg Vughtse Weg/Haldersebaan is historische continuïteit onderbroken
- weg niet of nauwelijks beleefbaar als dijk

Gebruik en beheer

- bermbeheer / dijkweg
- bebouwing langs de weg
- in eigendom en beheer bij gemeente Sint-Michielsgestel

OPGAVEN

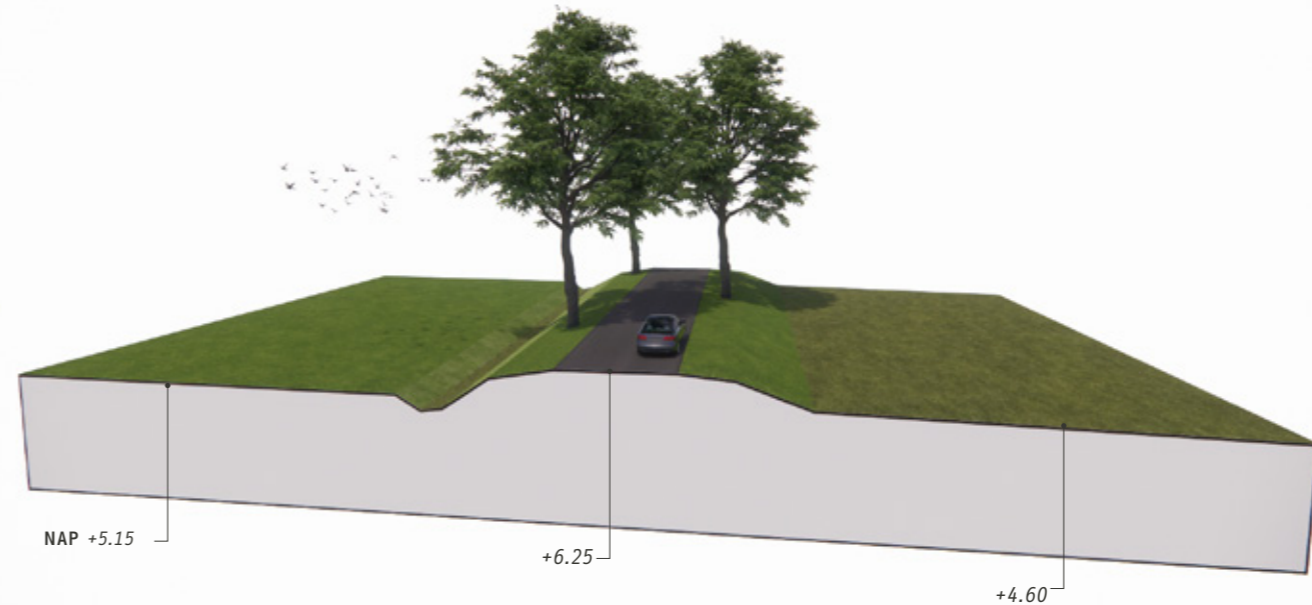
Waterveiligheid

De overige kering is niet in actief beheer bij het waterschap. Vermoedelijk is de kering voldoende hoog (van NAP +6,0 m tot NAP +6,5 m) volgens de huidige normen, maar bij toenemende hoogwater is met name het deel bij Halder mogelijk te laag.

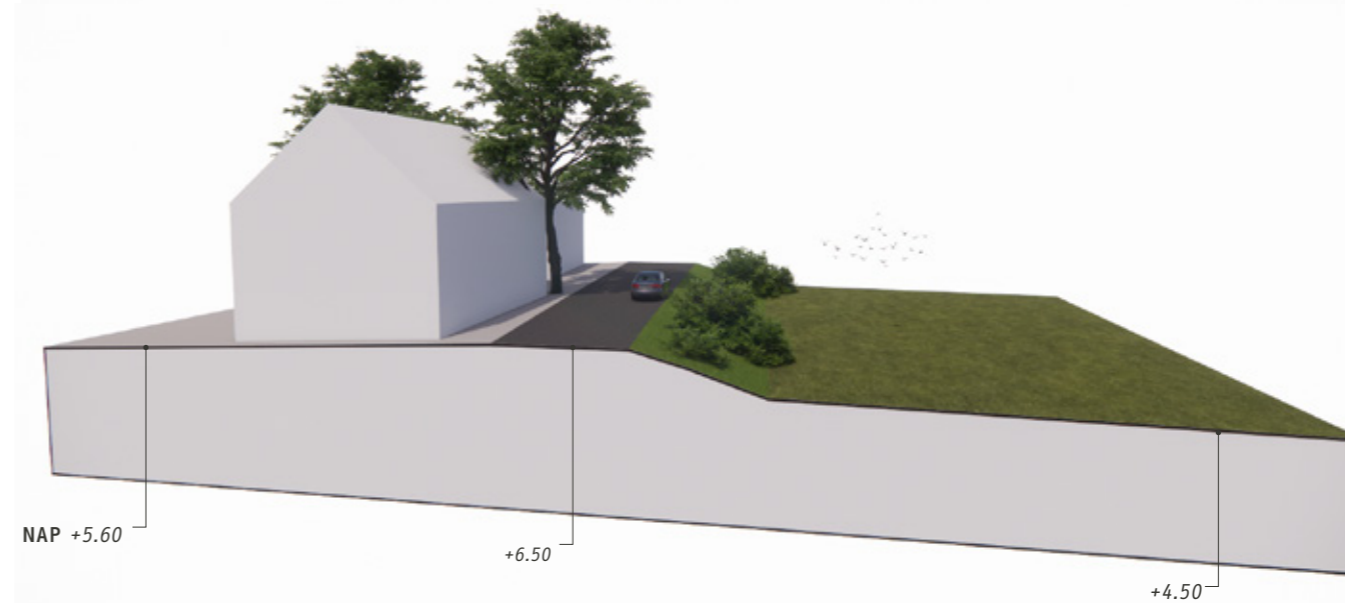
Natuur en landschap

De dijkweg heeft een markante beplanting en is een belangrijke historische lijn in het landschap. Daar zal bij eventuele dijkversterking rekening mee gehouden moeten worden.

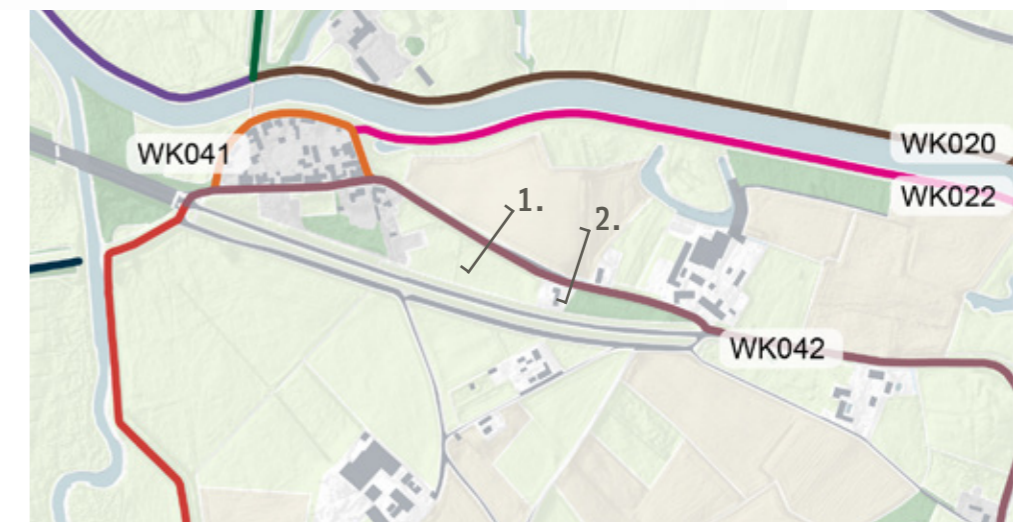
1.

2.

De Theereweg nabij Halder, met rechts het beekdal van de Dommel (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze historische kering beschermt de Ruwenberg tegen wateroverlast. De boemdijk loopt deels langs een oude arm van de Dommel, deels langs de Kapelbergstraat haaks daarop.

KWALITEITEN

Natuur

- status: deel langs Dommel is NNB, beheertype droog bos met productie, grenzend aan beheertype zoete plas
- begroeiing: bomen en struiken, gradiënt naar wateroever
- indicatorsoorten: roofvogels en vleermuizen, bever (recent waargenomen in de oude Dommelarm)

Cultuurhistorie

- status: cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught), waardevolle historische lijn
- periode van aanleg: waarschijnlijk 19e eeuw
- bijzonderheden: Ruwenberg is kasteellocatie uit 14e eeuw

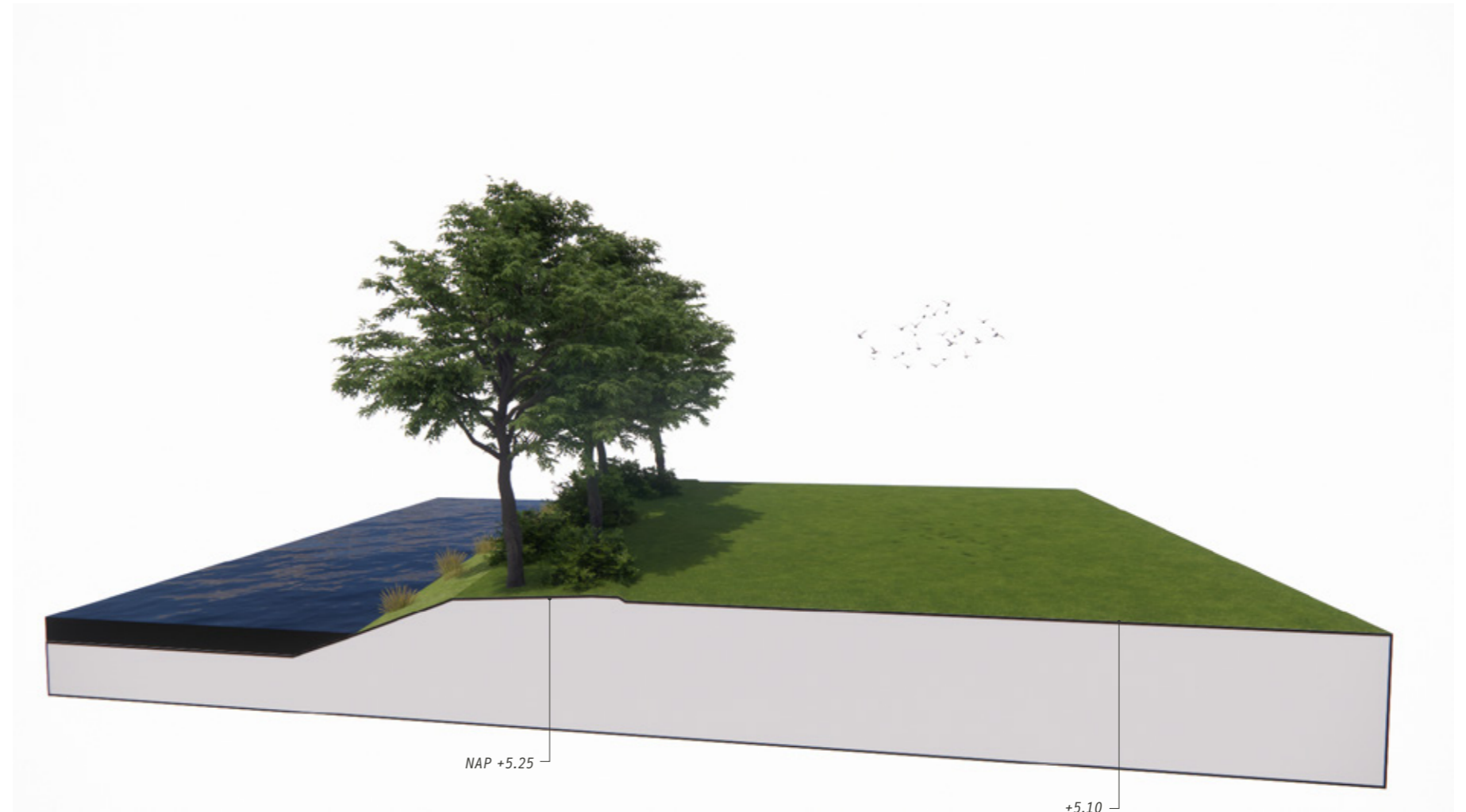
Landschap

- ligging: aan de Dommel, in de dorpsrand van Sint-Michielsgestel
- fraai langdgoedlandscap en groene dorpsrand

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer, niet publiek toegankelijk
- windkering voor sportveld
- A-watergang langs Kapelbergstraat
- in eigendom en beheer bij Conferentieoord De Ruwenberg

OPGAVEN

Waterveiligheid

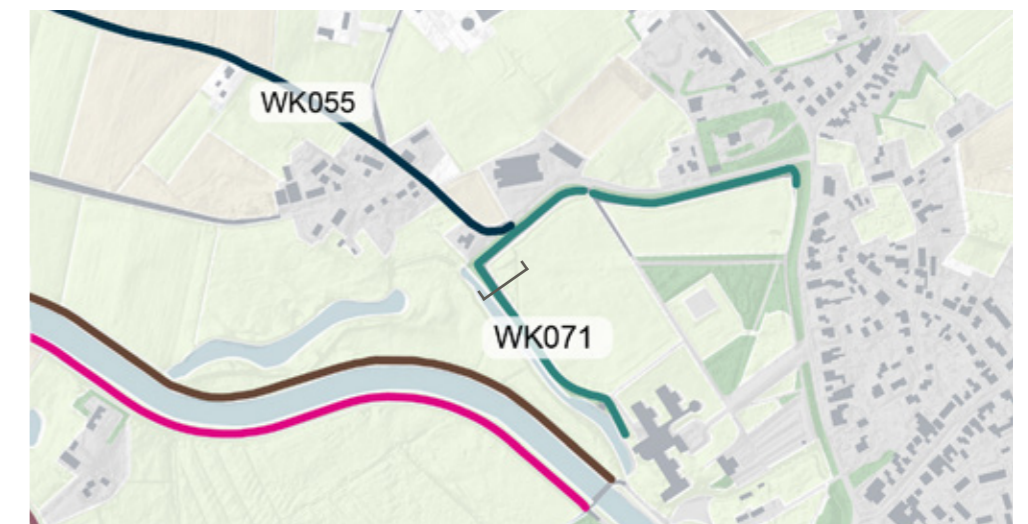
Deze overige kering is niet in actief beheer bij het waterschap en staat vol met bomen. De kering is afgekeurd op basis van de huidige normen. De huidige -te laagere kering beperkt het reserveringsgebied waterberging. De kering sluit aan op hogere gronden, maar mogelijk moet deze in de richting van de dorpskern verlengd worden.

Natuur en landschap

De boemdijk is een historisch en ecologisch waardevol element en onderdeel van het fraaie landgoedlandscap van De Ruwenberg. De dijk grenst deels aan een oude Dommelarm. Hier moet bij eventuele toekomstige dijkversterking rekening mee worden gehouden.

Beplante dijk langs Kapelbergstraat (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Dit is de verbinding tussen de Mudakkersedijk en Haanwijk. De dijk loopt over de Venstraat, deels over Landgoed Haanwijk. Langs de dijk staan op veel plaatsen gebouwen en bomen.

KWALITEITEN

Natuur

- status: meeste percelen langs Venstraat zijn NNB (bos, natuurgrasland en te verwerven)
- begroeiing: bomen en struiken, erfbeplanting, grasbermen
- indicatorsoorten: roofvogels en vleermuizen (verbindingzone en potentieel holen/nesten in oude bomen)

Cultuurhistorie

- status: Rijksmonument (Haanwijk), cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught), waardevolle historische lijn, 2 historische boerderijen (o.a. gemeenlijk monument)
- periode van aanleg: Venstraat is van oorsprong middeleeuwse afdamming, mogelijk nog sporen van belegering 1629 aanwezig
- bijzonderheden: complex Haanwijk inclusief parkaanleg is Rijksmonument, historische kering loopt om tuinen heen

Landschap

- ligging: kleinschalig, halfopen landschap
- het traject tussen het boerderijcluster en Haanwijk is de afdamming van de oude Dommelarm Dooibroek

Gebruik en beheer

- weg is in eigendom en beheer bij gemeente Sint-Michielsgestel, beheer gericht op verkeersfunctie
- Haanwijk is in eigendom en beheer bij Brabants Landschap, beheer gericht op cultuurhistorie en natuur
- diverse woningen en particuliere eigenaren langs de dijk

OPGAVEN

Waterveiligheid

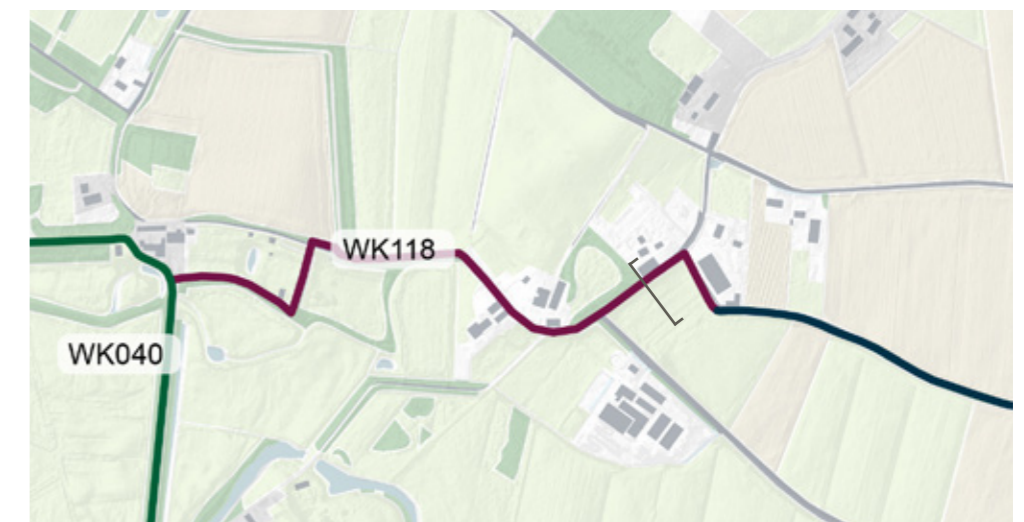
De dijk geldt als overige kering en is afgekeurd op basis van huidige normen. De dijk ligt grotendeels in reserveringsgebied waterberging, en grenst gedeeltelijk aan het gestuurde bergingsgebied Bossche Broek Zuid.

Natuur en landschap

De dijk is onderdeel van een cultuurhistorisch en ecologisch waardevol ensemble, met Landgoed Haanwijk en het Dooibroek als landschapsbepalende elementen. De dijkweg kent een gevarieerde begroeiing. Kortom: dijkversterking is maatwerk.

De Venstraat ter hoogte van de afdamming van het Dooibroek (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De zomerkade langs de noordelijke oever van de Dommel is aangelegd bij de beekregulering rond 1970. Hier en daar zijn nog afgesneden meanders aanwezig. De kade is begroeid met gras en struweel. De Dommel lijkt hier meer op een kanaal.

KWALITEITEN

Natuur

- status: onderdeel NNB-beekdal, beheertypen kruiden- en faunarijk grasland en nog naar natuur om te vormen percelen
- begroeiing: grasdijk, hier en daar struweel en knotwilgen
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis, bever

Cultuurhistorie

- status: cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught)
- periode van aanleg: rond 1970

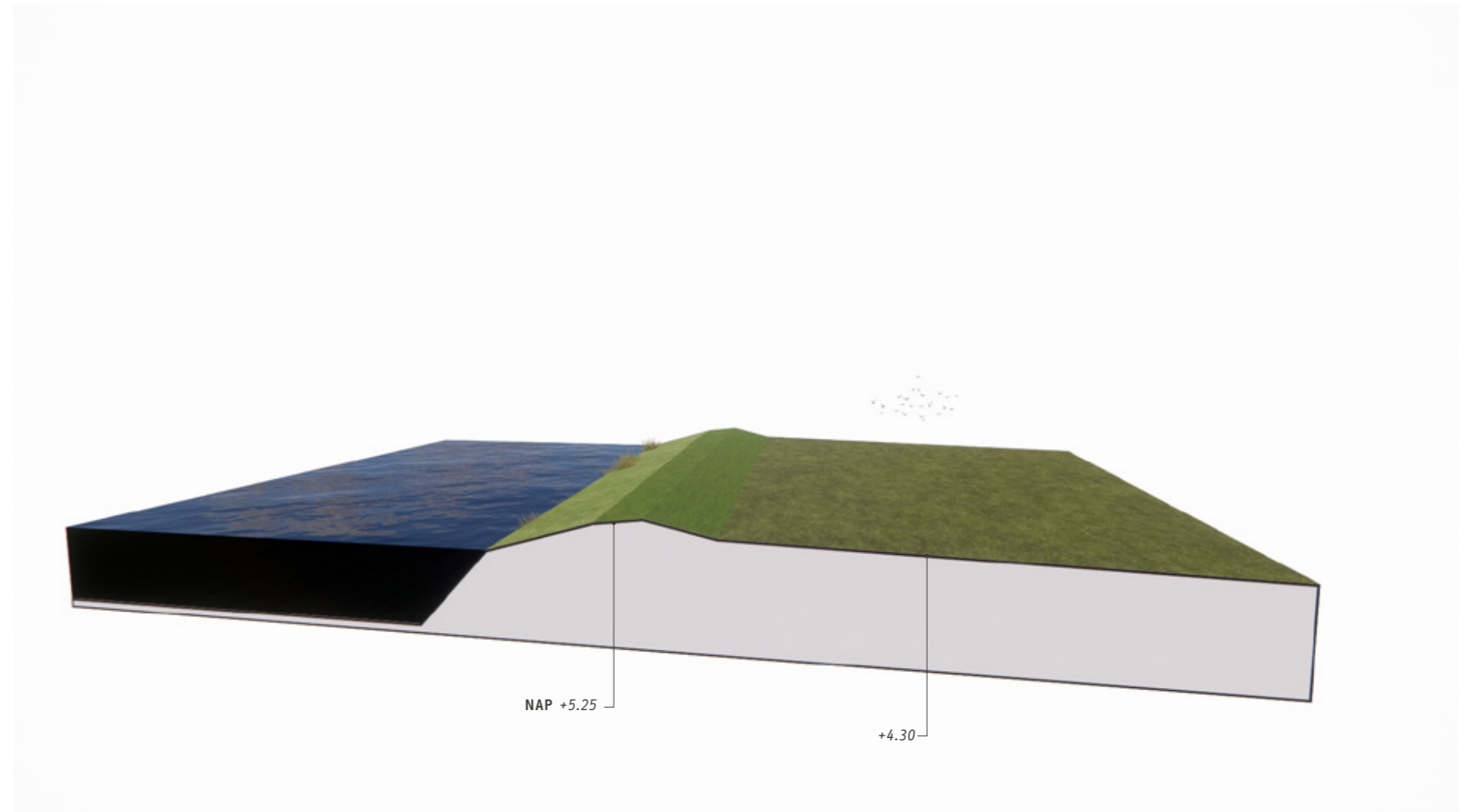
Landschap

- ligging: in open beekdal van de Dommel
- weinig opvallend in het landschap

Gebruik en beheer

- maaibeheer, niet publiek toegankelijk
- deels A-watergang aan noordzijde, gemaal bij Nieuw Herlaer
- in eigendom en beheer bij waterschap

OPGAVEN

Waterveiligheid

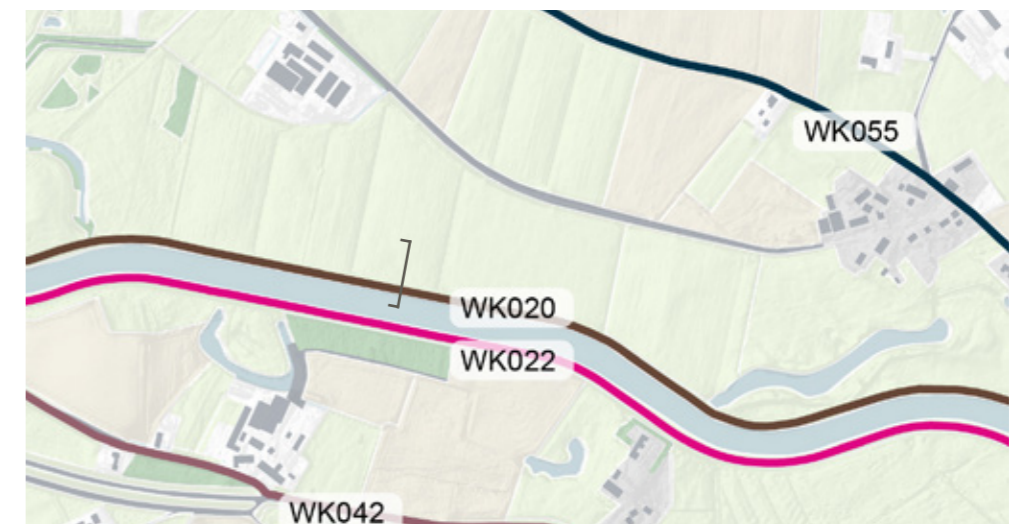
De kader wordt actief beheert door het waterschap, als overige kering. De kering is echter afgekeurd. In 2025 vindt onderhoud plaats op deze kering, waarbij de kering wordt opgehoogd tot aan de normatieve toestand. Plaatselijk wordt het onderwaterteralud hersteld en struweel verwijderd. De kering ligt in een reserveringsgebied voor waterberging, en verkleint feitelijk de ruimte voor waterberging.

Natuur en landschap

De zomerkade valt weinig op in het landschap, en wordt beheerd als grasdijk. De Dommel is hier gekanaliseerd en het ontbreekt aan natuurlijke oevers. Wel zijn nog restanten van vroegere meanders aanwezig in het beekdal. Eventuele dijkversterking zou bij kunnen dragen aan vergroting van de ecologische en landschappelijke waarde van de dijk.

Zicht op het Dommeldal vanaf weg Ruimel. De kade en ook de Dommel zelf vallen weinig op (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De Mudakkersedijk is aangelegd om de akkers ten noorden ervan te beschermen tegen overstroming vanuit de Dommel. De dijk is beplant met bomen en struiken en vormt een bosverbinding tussen Ruimel/Ruwenberg en Haanwijk.

KWALITEITEN

Natuur

- status: geen
- begroeiing: bomen en struiken, deels grasberm en erfbeplanting
- indicatorsoorten: roofvogels en vleermuizen (verbingszone en potentieel hopen/nesten in oude bomen)
- belangrijke bosverbinding tussen Ruwenberg en Haanwijk, maar ontbrekende beplanting bij Ruimel

Cultuurhistorie

- status: cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught), redelijk waardevolle historische lijn (CHW)
- periode van aanleg: waarschijnlijk 14e eeuw
- bijzonderheden: dijk was tevens verbindingsweg; op een kaart uit 1769 zijn poelen langs de dijk te zien, mogelijk doorbraakkolken

Landschap

- ligging: op de overgang van hogere akkergronden naar lagere beekdalgronden, deels door buurtschap Ruimel
- markant landschapselement in relatief open gebied

Gebruik en beheer

- beplantingsbeheer/wegbermbeheer
- deels verharde weg, deels halfverhard fiets-/wandelpad
- in eigendom en beheer bij gemeente Sint-Michielsgestel
- diverse woningen en particuliere eigenaren langs de dijk

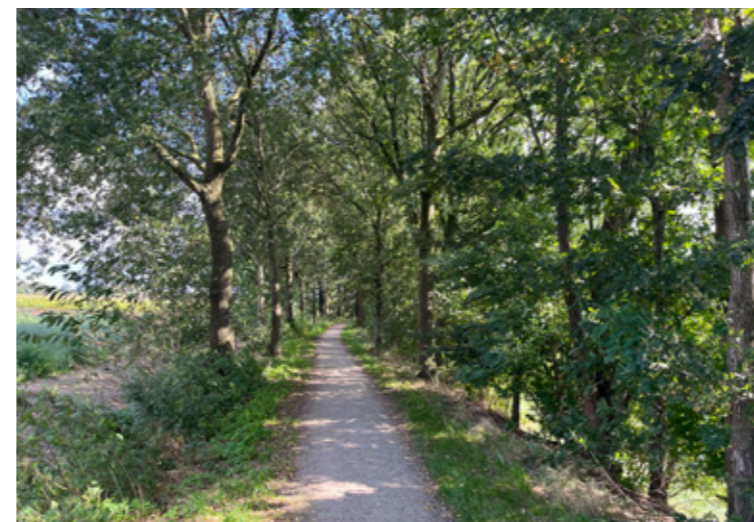
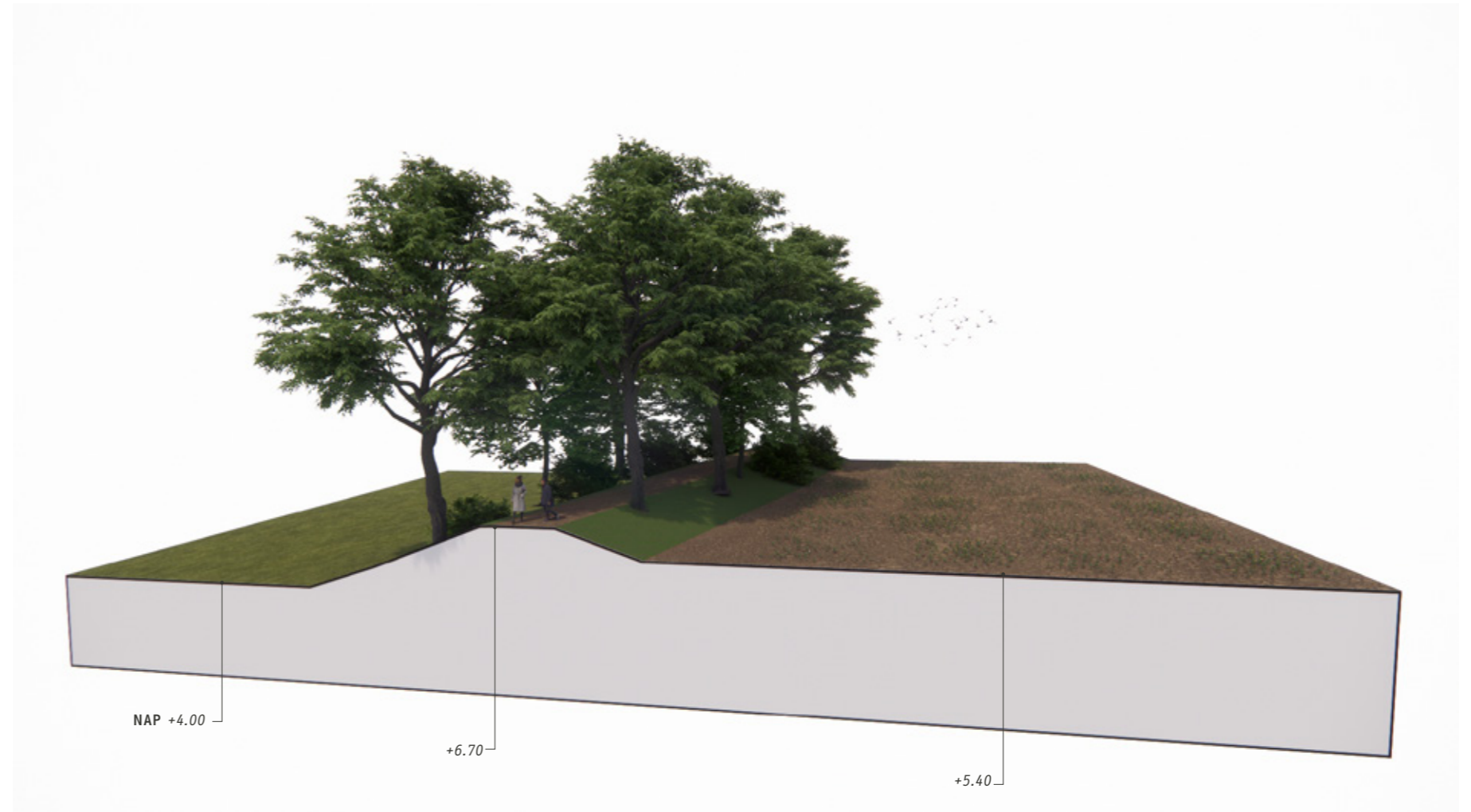
OPGAVEN

Waterveiligheid

De dijk geldt als overige kering en is afgekeurd op basis van de huidige normen. De dijk ligt redelijk op hoogte (NAP +6,4 m), maar plaatselijk is de stabiliteit mogelijk onvoldoende. Ook de bomen vormen een bedreiging. De dijk ligt in reserveringsgebied waterberging.

Natuur en landschap

De dijk is een opvallend lineair landschapselement en markeert de historische overgang tussen de akkergronden van Ruimel en het beekdal van de Dommel. Het is tevens een belangrijke ecologische verbinding, hoewel er een gat valt in de beplanting bij Ruimel.

Fietspad over de Mudakkersedijk.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Een rechte laan verbindt het huis van Haanwijk met het oude veerhuis 't Vaantje. Bij 't Vaantje werd de Dommel afgedamd tijdens de belegering van 1629. De laan van Haanwijk is al ouder en ligt op een hogere zandrug.

KWALITEITEN

Natuur

- status: onderdeel NNB, natuurtypen dennen-, eiken- en beukenbos, laan.
- begroeiing: (laan)bomen en struiken
- indicatorsoorten: roofvogels en vleermuizen (verbindingszone en potentieel hollen/nesten in oude bomen), das, waterspitsmuis (natte deel bij 't Vaantje)

Cultuurhistorie

- status: Rijksmonument en complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Haanwijk), Rijksmonument 't Vaantje, schootsveld Lunet VIII
- periode van aanleg: dijk op Haanwijk waarschijnlijk onderdeel van 15e eeuwse ringdijk om hogere zandgronden, dijk bij 't Vaantje waarschijnlijk 1629 aangelegd bij de belegering 's-Hertogenbosch

Landschap

- ligging: Haanwijk is zandopduiking, 't Vaantje ligt in overstromingsvlakte van de Dommel
- fraaie historische laan

Gebruik en beheer

- Haanwijk is in eigendom en beheer bij Brabants Landschap, beheer gericht op cultuurhistorie en natuur
- deels publiek toegankelijk, deel bij 't Vaantje met woningen niet
- afsluitmiddel hoogwater aanwezig

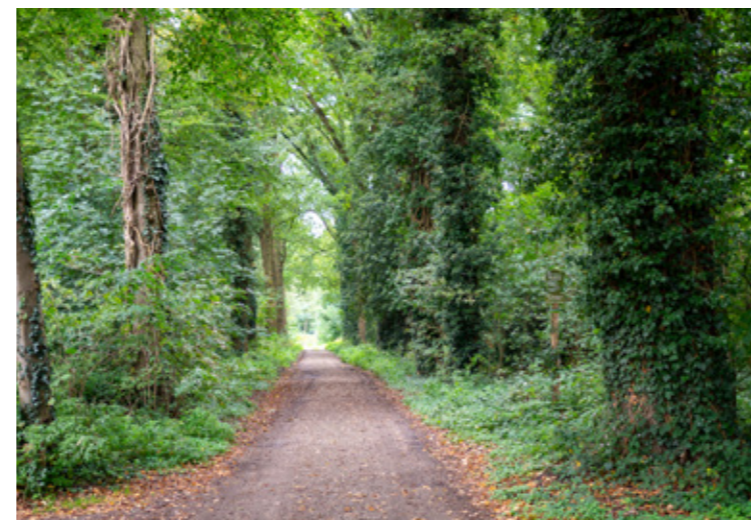
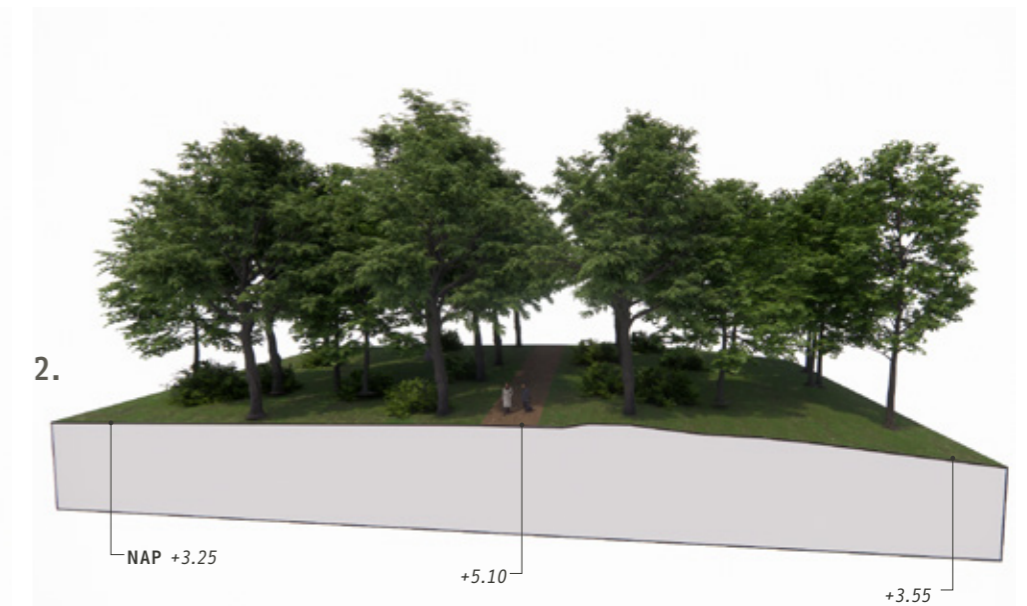
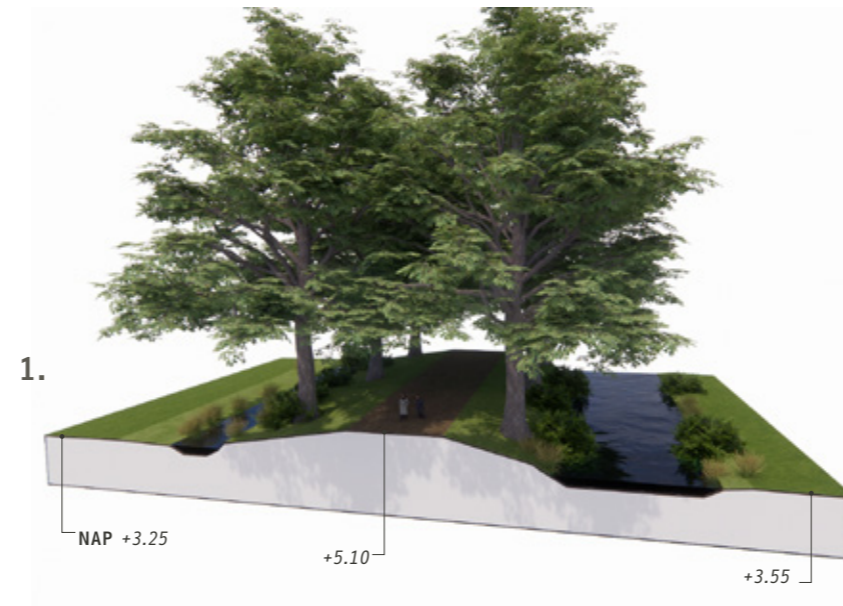
OPGAVEN

Waterveiligheid

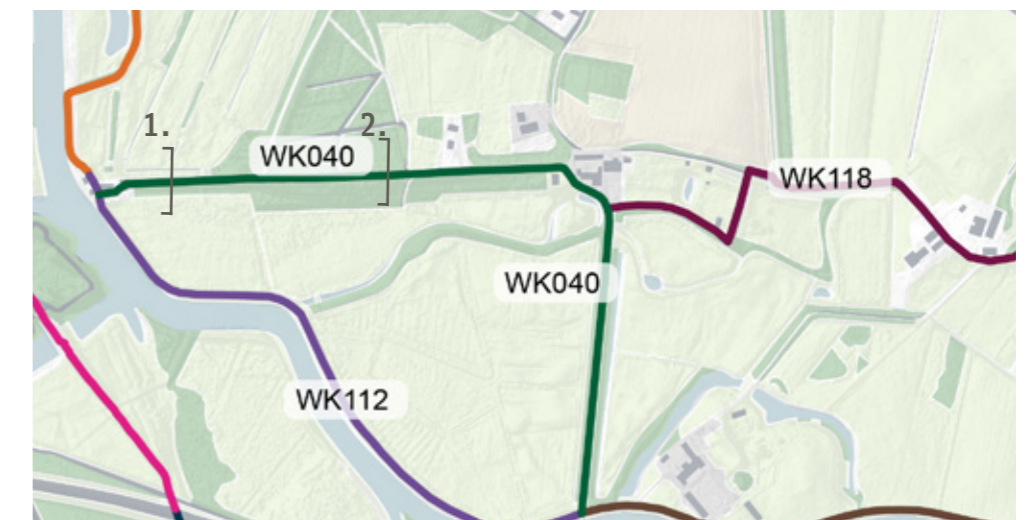
De dijk geldt als overige kering en is afgekeurd op basis van huidige normen. Kering is plaatselijk te laag en wordt niet actief onderhouden door het waterschap. De dijk ligt grotendeels in reserveringsgebied waterberging, en grenst bij 't Vaantje aan het gestuurde bergingsgebied Bossche Broek Zuid.

Natuur en landschap

De dijk is onderdeel van een cultuurhistorisch en ecologisch waardevol ensemble, met Landgoed Haanwijk en 't Vaantje als landschapsbepalende elementen. De boomdijk loopt deels door het drogere bos van Haanwijk, deels door de lagere beekdalgronden bij 't Vaantje. Bij dijkversterking is aandacht nodig voor behoud van het laankarakter en voor het verschil tussen het droge en het natte deel.

De boslaan vanaf het huis van Haanwijk naar 't Vaantje.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De fraaie laan tussen Halder en Haanwijk loopt dwars door het beekdal van de Dommel. De kade waar de weg op ligt had waarschijnlijk een functie voor het waterbeheer van het poldertje D'n Briel en voor de watermolens bij Halder.

KWALITEITEN

Natuur

- status: onderdeel NNB, natuurtype laan, grenzend aan kruiden- en faunarijk grasland
- begroeiing: laanbomen en struiken
- indicatorsoorten: roofvogels en vleermuizen (verbindingzone en potentieel hopen/nesten in oude bomen), waterspitsmuis (natte dijkvoet)

Cultuurhistorie

- status: Rijksmonument en complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Haanwijk)
- periode van aanleg: waarschijnlijk rond 1713, bij herstel watermolens rond Halder

Landschap

- ligging: in relatief open beekdal
- fraaie historische laan tussen Halder en Haanwijk

Gebruik en beheer

- publiek toegankelijke toegangslaan voor Haanwijk
- in eigendom en beheer bij Brabants Landschap, beheer gericht op cultuurhistorie en natuur
- publiek toegankelijk, deel bij 't Vaantje en woningen niet
- twee afsluitmiddelen hoogwater aanwezig

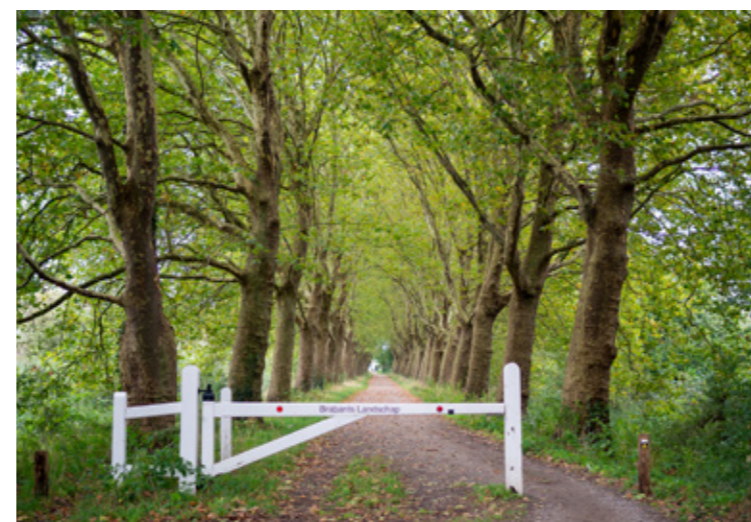
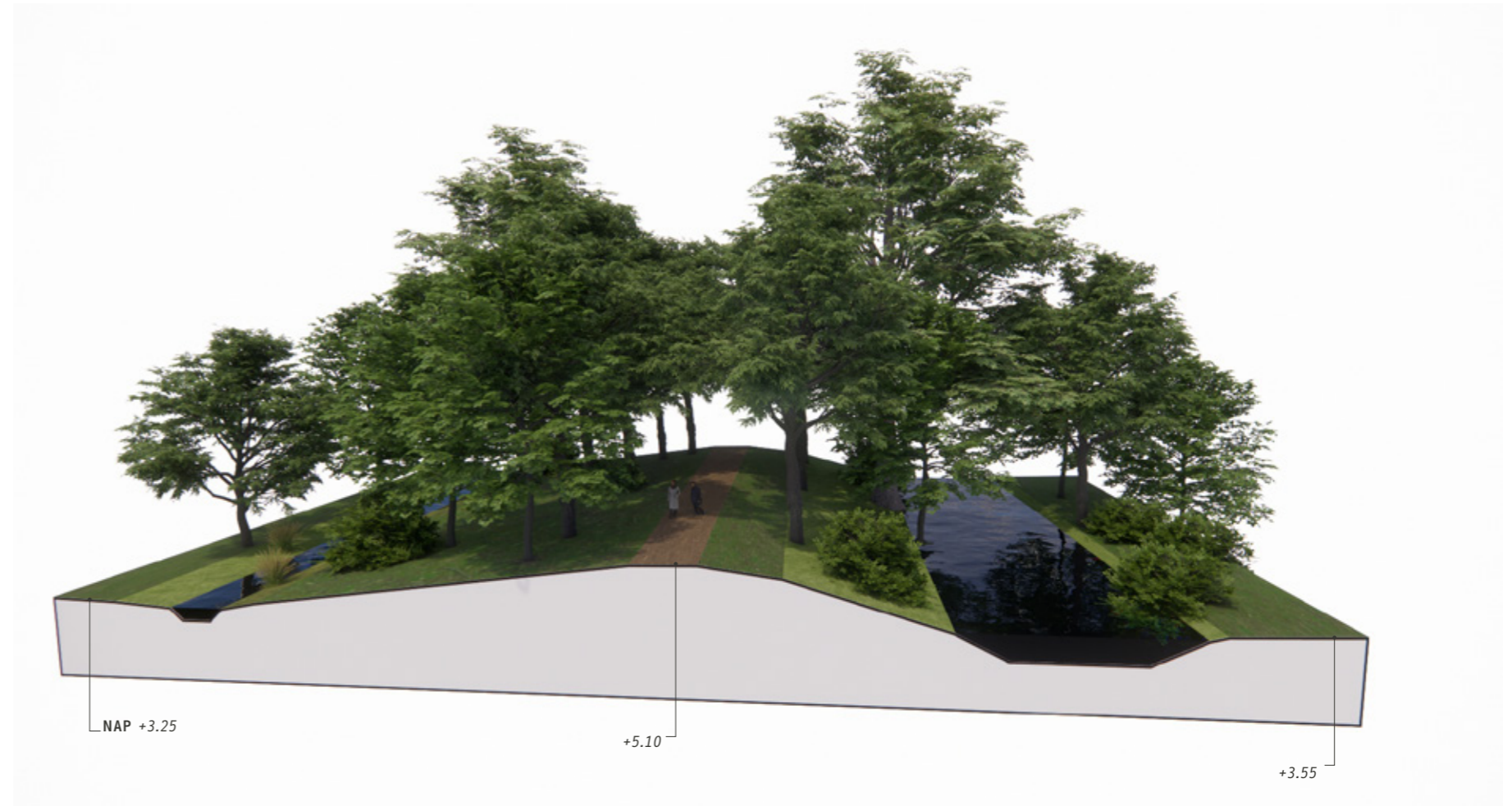
OPGAVEN

Waterveiligheid

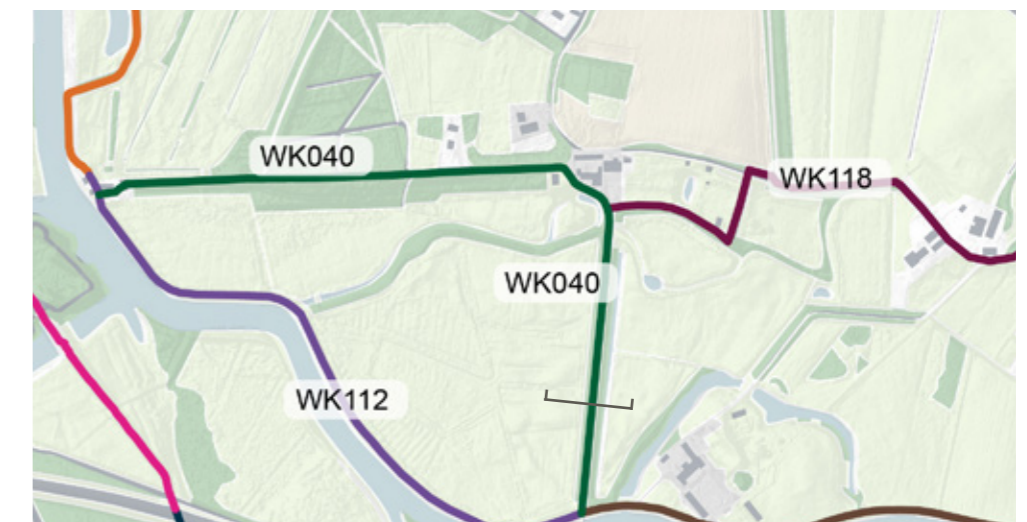
De dijk vormt een extra bescherming bij doorbraak of overstroming van de westelijk gelegen zomerkade direct langs de Dommel. De dijk geldt als overige kering en is afgekeurd op basis van huidige normen. Kering is plaatselijk te laag en wordt niet actief onderhouden door het waterschap. De dijk ligt in reserveringsgebied waterberging.

Natuur en landschap

De dijk is onderdeel van een cultuurhistorisch en ecologisch waardevol ensemble, met Landgoed Haanwijk en Halder/Nieuw Herlaer als landschapsbepalende elementen. De boomdijk loopt dwars door het beekdal van de Dommel. Bij dijkversterking is aandacht nodig voor behoud van het laankarakter en van de ecologische verbindingfunctie tussen de landgoedbossen van Nieuw Herlaer en Haanwijk.

De toegangslaan naar Haanwijk vanaf Halder, dwars door het beekdal.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De zomerkade langs de Dommel bij het poldertje D'n Briel heeft een kruidenrijke grasvegetatie, met bijzondere orchideeën. Aan de binnendijkse voet staan hier en daar wilgen, in het schootsveld van Lunet VIII.

KWALITEITEN

Natuur

- status: onderdeel NNB, natuurtype bloemdijk, grenzend aan kruiden- en faunarijke grasland en beek en bron
- begroeiing: kruidenrijke grasvegetatie met orchideeën, bomen en struiken aan de binnendijkse voet
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis (natte dijkvoet), bever

Cultuurhistorie

- status: complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Haanwijk), schootsveld Lunet VIII
- periode van aanleg: waarschijnlijk 18e eeuw als lage zomerkade om hooilanden in poldertje D'n Briel, in 1965 opgehoogd.

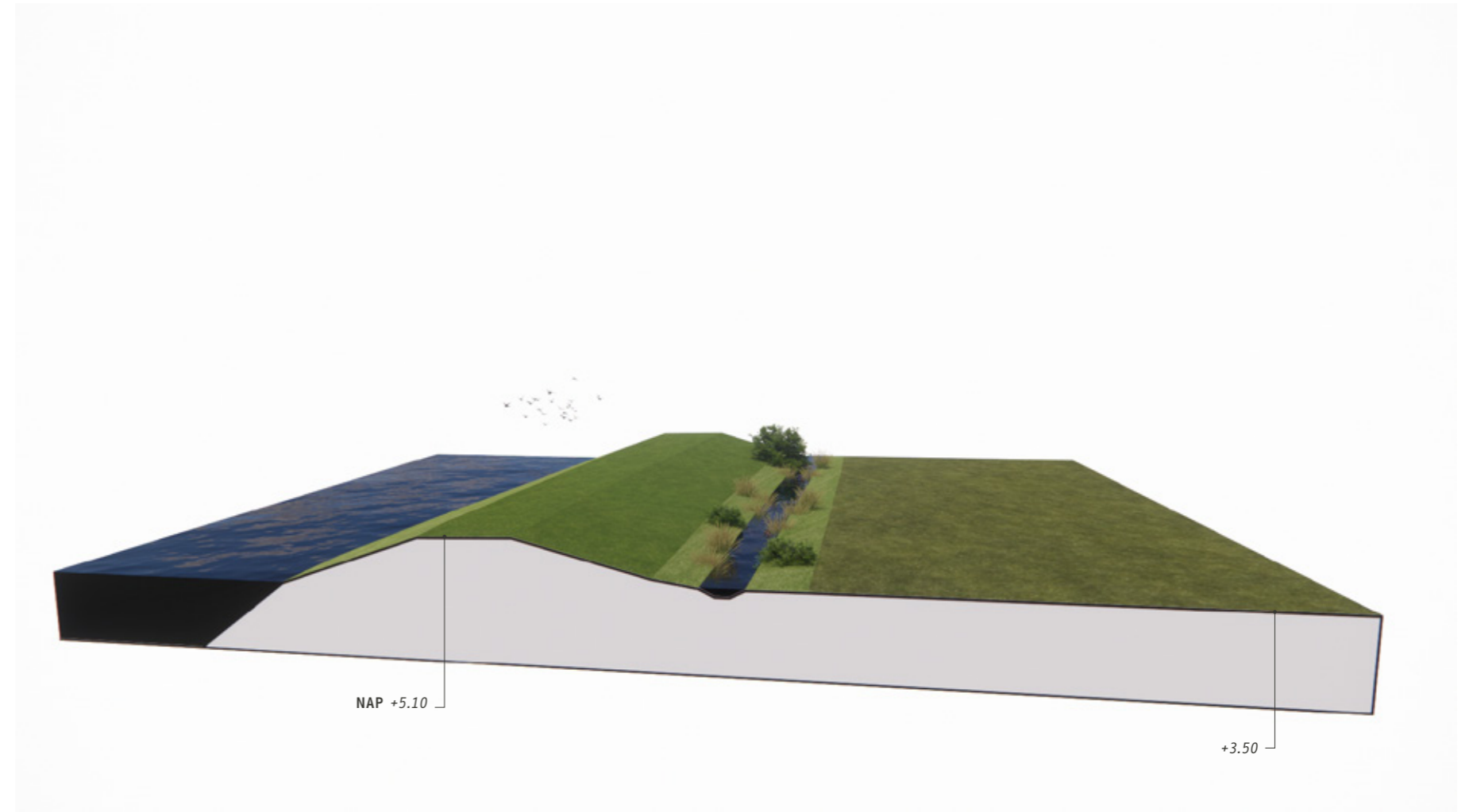
Landschap

- ligging: in relatief open beekdal, direct langs de Dommel
- bomen en struiken langs de dijk minder passend

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer door waterschap
- niet publiek toegankelijk
- 2 afsluitmiddelen hoogwater aanwezig bij uitmonding polderwater

OPGAVEN

Waterveiligheid

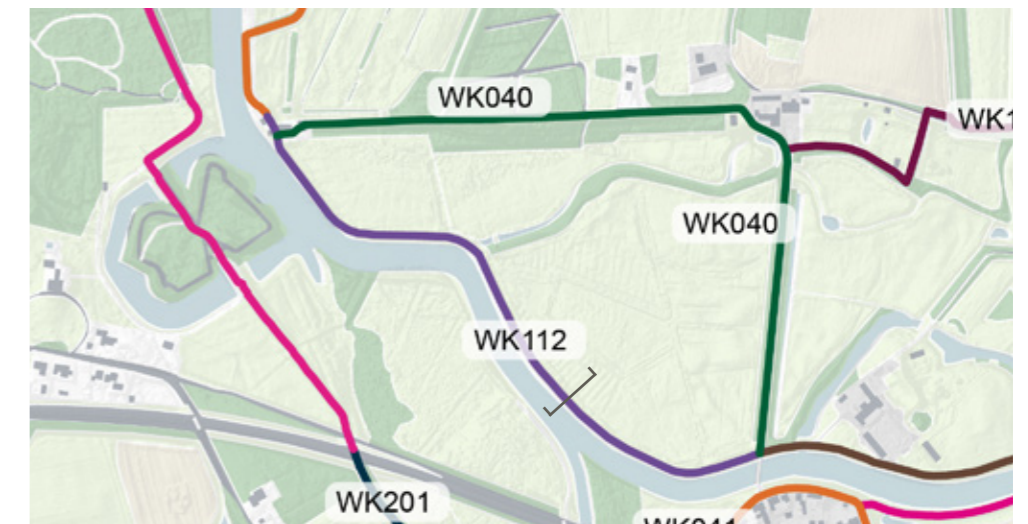
Deze overige kering wordt actief beheerd door het waterschap. De kering is afgekeurd. In 2025 vindt onderhoud plaats. Tijdens dit onderhoud wordt de kering opgehoogd tot aan de normatieve toestand en wordt het onderwatertalud plaatselijk hersteld. De kering ligt in reserveringsgebied waterberging.

Natuur en landschap

Bij dijkversterking is bijzondere aandacht nodig voor de aanwezige waardevolle kruidenvegetatie. De bomen en struiken aan de binnendijkse voet van de dijk zijn minder passend, vanwege de ligging in het overwegend open beekdal en in het schootsveld van Lunet VIII. Bij dijkversterking zou deze verwijderd kunnen worden. Eventuele herplant vindt bij voorkeur op een andere locatie plaats, beter aansluitend op de grotere landschappelijke structuur.

Zomerkade langs de Dommel, nabij de brug bij Halder.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De dijk tussen 't Vaantje en Oud Herlaer is recent versterkt, waarbij beplanting is verwijderd en bevergaas aangebracht. De dijk is ingericht volgens de ecologische principes van het waterschapsprogramma 'Future Dikes'.

KWALITEITEN

Natuur

- status: onderdeel NNB, diverse natuurtypen
- begroeiing: overwegend kruidenrijke grasvegetatie, in een afwisselend landschap met water, moeras, ruigte, struweel en bos (deels compenserende beplanting voor gekapte bomen)
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis, bever

Cultuurhistorie

- status: grotendeels complex van cultuurhistorisch belang (Kasteel Oud Herlaer), schootsveld Lunet VIII, Rijksmonument Oud Herlaer
- periode van aanleg: Vaantjesdijk tussen 't Vaantje en Oud Herlaer zeker sinds 1737 aanwezig, waarschijnlijk ouder
- bijzonderheden: boerderij Oud Herlaer gebouwd in 1850 op restanten middeleeuws kasteel, turfgraving oostelijk van de dijk

Landschap

- ligging: in beekdal/overstromingsvlakte, aansluitend op weg Dooibroek en zandrug ten noordwesten van Oud Herlaer
- de dijk gaat op in het zeer gevarieerde landschap, en is minder als zelfstandig landschapselement beleefbaar

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer door waterschap en Brabants Landschap
- deel tussen 't Vaantje en Oud Herlaer niet publiek toegankelijk, deel rond Oude Herlaer en weg Dooibroek wel
- inlaatwerk en afsluitmiddelen hoogwater aanwezig

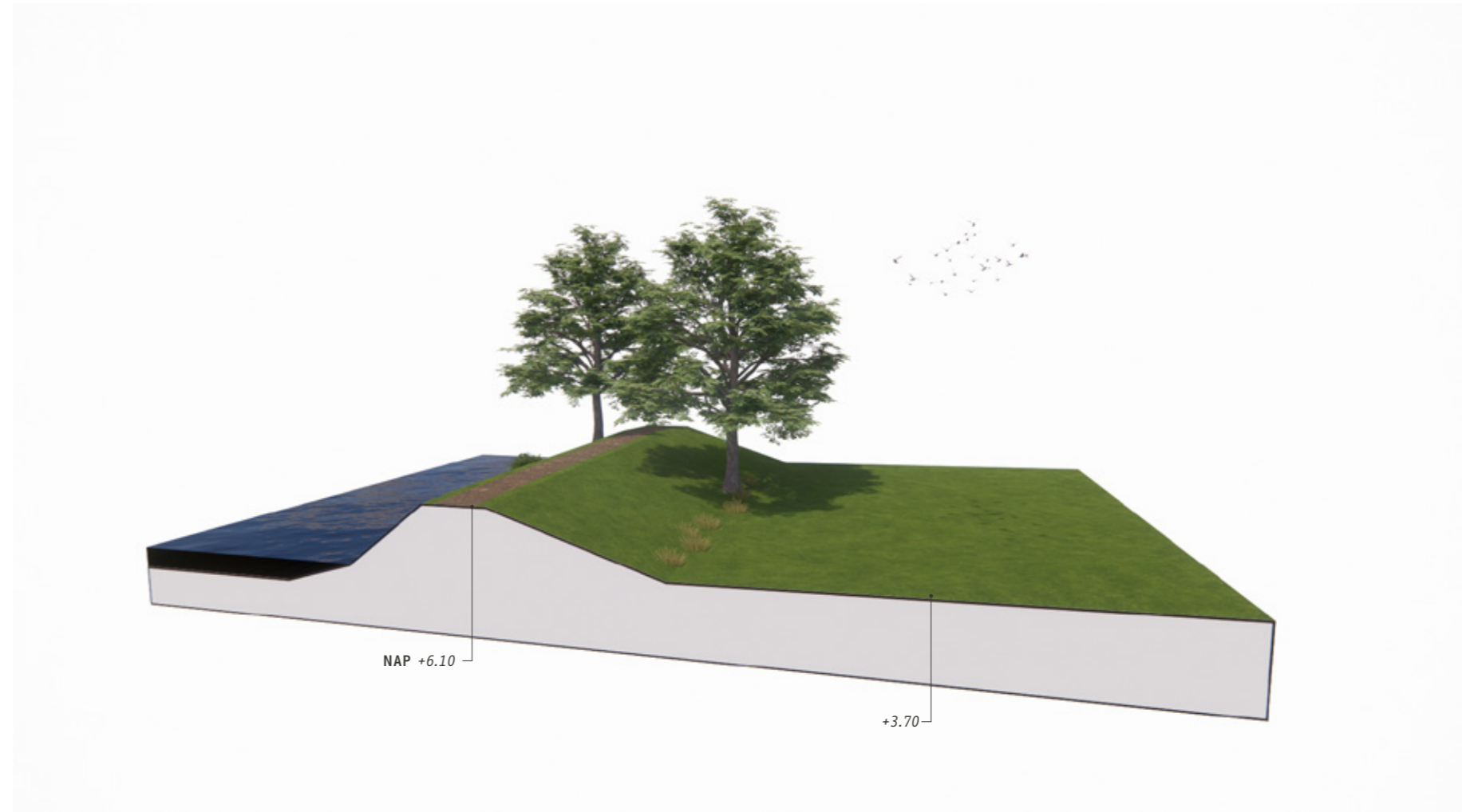
OPGAVEN

Waterveiligheid

Deze kering is in 2024 opgewerkt tot goedgekeurde overige kering met een toets-hoogte van NAP +5,30 m, en ruimte voor eventuele verdere verhoging. De kering is deels verlegd, waarbij Oud Herlaer in natuurlijk overstromingsgebied is komen te liggen. Tevens is het inlaatwerk aangelegd voor de gestuurde waterberging in Bossche Broek Zuid.

Natuur en landschap

De dijk ligt in een cultuurhistorisch en ecologisch zeer waardevol landschap. Bij de recente dijkversterking is al rekening gehouden met eventuele verdere versterking in de toekomst. Dit lijkt relatief eenvoudig inpasbaar. Aandachtspunten zijn de afstemming met de verdere planontwikkeling voor Oud Herlaer (plan MTD) en met de eventuele automatisering van het inlaatwerk voor Bossche Broek Zuid.

Herstelde dijk nabij 't Vaantje.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Deze kering is onderdeel van een belangrijke recreatieve fietsroute tussen Vught/'s-Hertogenbosch en Sint-Michielsgestel. Deze loopt deels langs de rand van een hogere zandrug, deels direct langs de Dommel.

KWALITEITEN

Natuur

- status: grotendeels grenzend aan NNB, diverse natuurtypen
- begroeiing: diverse boom- en struikbeplanting, deels grasberm
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis, das, bever

Cultuurhistorie

- status: deels grenzend aan complex van cultuurhistorisch belang (Landgoed Sterrenbosch), cultuurhistorisch waardevol gebied (Landgoederen rond Vught), waardevol historisch groen (CHW)
- periode van aanleg: de Dommel is hier rond 1965 verlegd i.v.m. aanleg knooppunt Vught, toen zijn ook de kaden aangepast
- bijzonderheden: complex Sterrenbosch is Rijksmonument

Landschap

- ligging: in beekdal/overstromingsvlakte, deels langs de hogere zandruggen ten noordwesten van Oud Herlaer
- een van de weinige plekken met fietspad direct langs de Dommel

Gebruik en beheer

- beplantingsbeheer, berm- en oeverbeheer
- weg/recreatief fietspad
- weg in eigendom en beheer bij gemeente Sint-Michielsgestel (?)

OPGAVEN

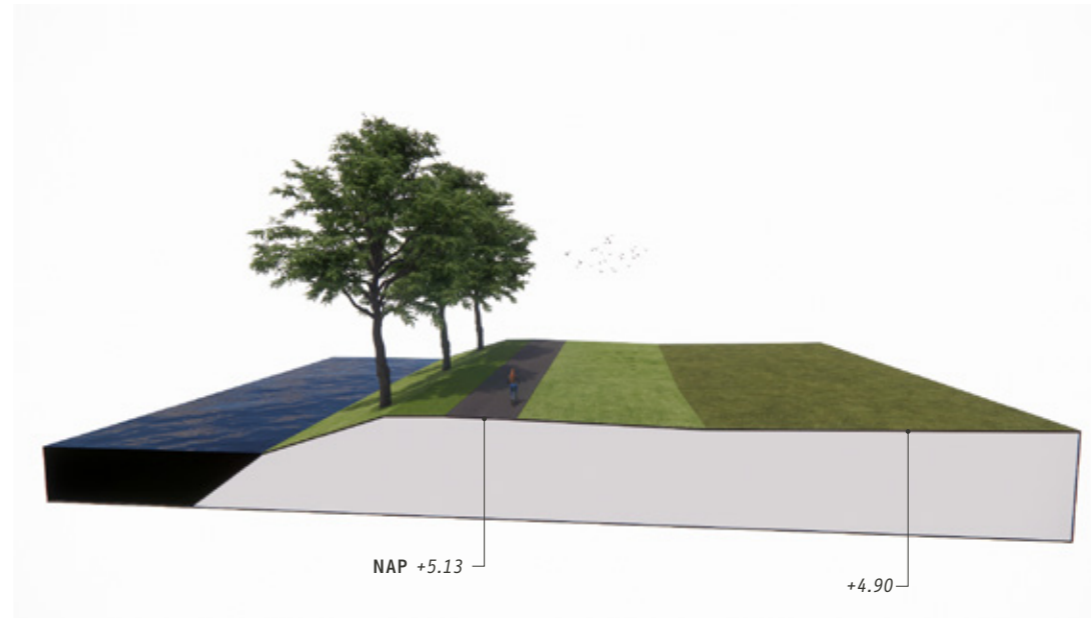
Waterveiligheid

Deze kering staat sinds 2023 op de legger. De (afgekeurde) kering is een openbaar fietspad, en ligt te laag ligt conform de huidige normen voor overige keringen. De kering wordt in 2025 voorzien van beverwerend gaas. De kering loopt tussen natuurlijk overstromingsgebied van de Dommel en de gestuurde berging Bossche Broek Zuid.

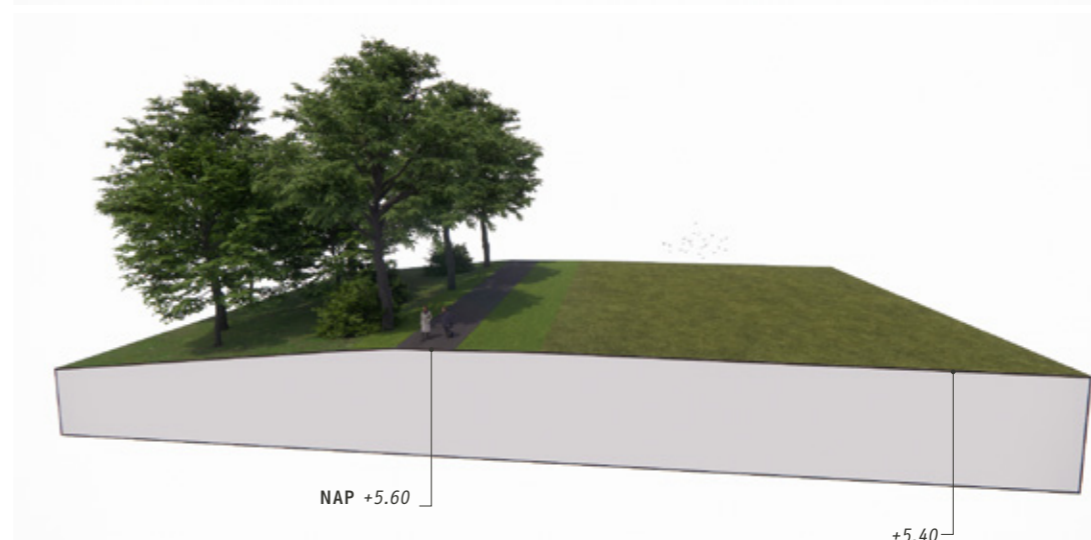
Natuur en landschap

De kering is een belangrijke recreatieve route. In de bermen staan (overwegend jonge) bomen en struiken. De kering en de weg/het fietspad zijn aangelegd rond 1965 en hebben geen bijzondere historische waarde. De ligging langs een oude zandrug en langs de Dommel is wel bijzonder.

1.

2.

Fietslad over zomerkade langs de Dommel nabij het viaduct van de A65 (foto Google Streetview).

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

Het Bossche Broek is Natura 2000-gebied en tevens Rijkmonument. De zomerkade van de Dommel is een veelgebruikte wandelroute, die een prachtig uitzicht biedt op het aangrenzende natuurgebied.

KWALITEITEN

Natuur

- status: Natura 2000-gebied, tevens NNB, natuurtipe bloemdijk, grenzend aan vochtig hooiland
- begroeiing: kruidenrijke grasvegetatie, natte dijkvoet
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis, amfibieën, bever

Cultuurhistorie

- status: onderdeel Rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht 's-Hertogenbosch, cultuurhistorisch waardevol gebied (Bossche Broek), schootsveld vesting 's-Hertogenbosch
- periode van aanleg: kade in 1872 aangelegd als zomerkade

Landschap

- ligging: langs de Dommel, grenzend aan open overstromingsvlakte Bossche Broek
- wandelpad over kade met optimale beleving natuurgebied

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer als bloemdijk, met wandelpad over de kade
- Bossche Broek in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer
- nieuw gemaal aan zuidzijde, het Segersgemaal
- deel van de kering is voormalige vuilstort

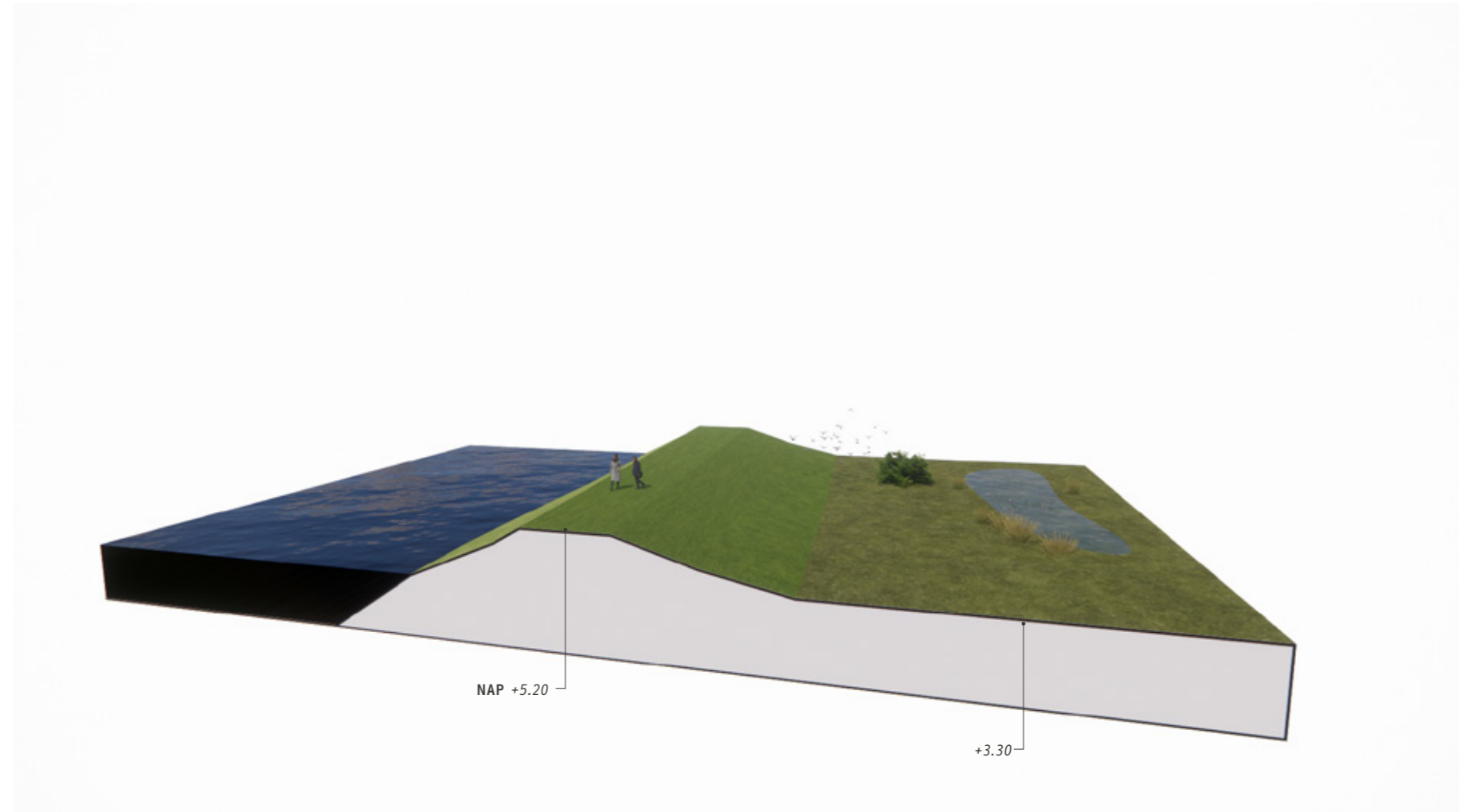
OPGAVEN

Waterveiligheid

De kade geldt als overige kering en is afgekeurd. De kering wordt in 2025 opgewerkt tot goedgekeurde overige kering met een toetshoogte van +5,20 m, waarbij rekening wordt gehouden met verdere verhoging in de toekomst. De kering wordt deels voorzien van bevergaas (buiten het tracé vuilstort).

Natuur en landschap

De ligging in Natura 2000-gebied en Rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht stelt bijzondere eisen aan het dijkontwerp. De beleving van het natuurgebied van het Bossche Broek vanaf de kade is een bijzondere kwaliteit, waar bij toekomstige dijkversterking rekening mee moet worden gehouden.

Zomerkade langs de Dommel bij het Bossche Broek.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m

De kade langs de vestinggracht van 's-Hertogenbosch is een veelgebruikte wandelroute en biedt een fantastische beleving van het Bossche Broek. Aan deze kade ligt een historisch gemaal en de kolk van de dijkdoorbraak in 1995.

KWALITEITEN

Natuur

- status: Natura 2000-gebied, tevens NNB, natuurtipe bloemdijk, grenzend aan vochtig hooiland
- begroeiing: kruidenrijke grasvegetatie, natte dijkvoet
- indicatorsoorten: vlinders en bijen, waterspitsmuis, amfibieën

Cultuurhistorie

- status: onderdeel rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht 's-Hertogenbosch, cultuurhistorisch waardevol gebied (Bossche Broek), schootsveld vesting 's-Hertogenbosch
- periode van aanleg: kade bij Besation Vught waarschijnlijk uit 17e eeuw, rest van de kade waarschijnlijk later
- bijzonderheden: gemaal (rond 1960) en doorbraakkolk 1995

Landschap

- ligging: unieke ligging tussen de vestinggracht van 's-Hertogenbosch en het Bossche Broek, een van de mooiste stadsranden van Nederland
- wandelpad over kade met optimale beleving natuurgebied

Gebruik en beheer

- ecologisch beheer als bloemdijk, met wandelpad over de kade
- trekpontje bij Basion Vugh, inlaatwerk voor gestuurde berging
- deel van de kering is voormalige vuilstort
- Bossche Broek in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer

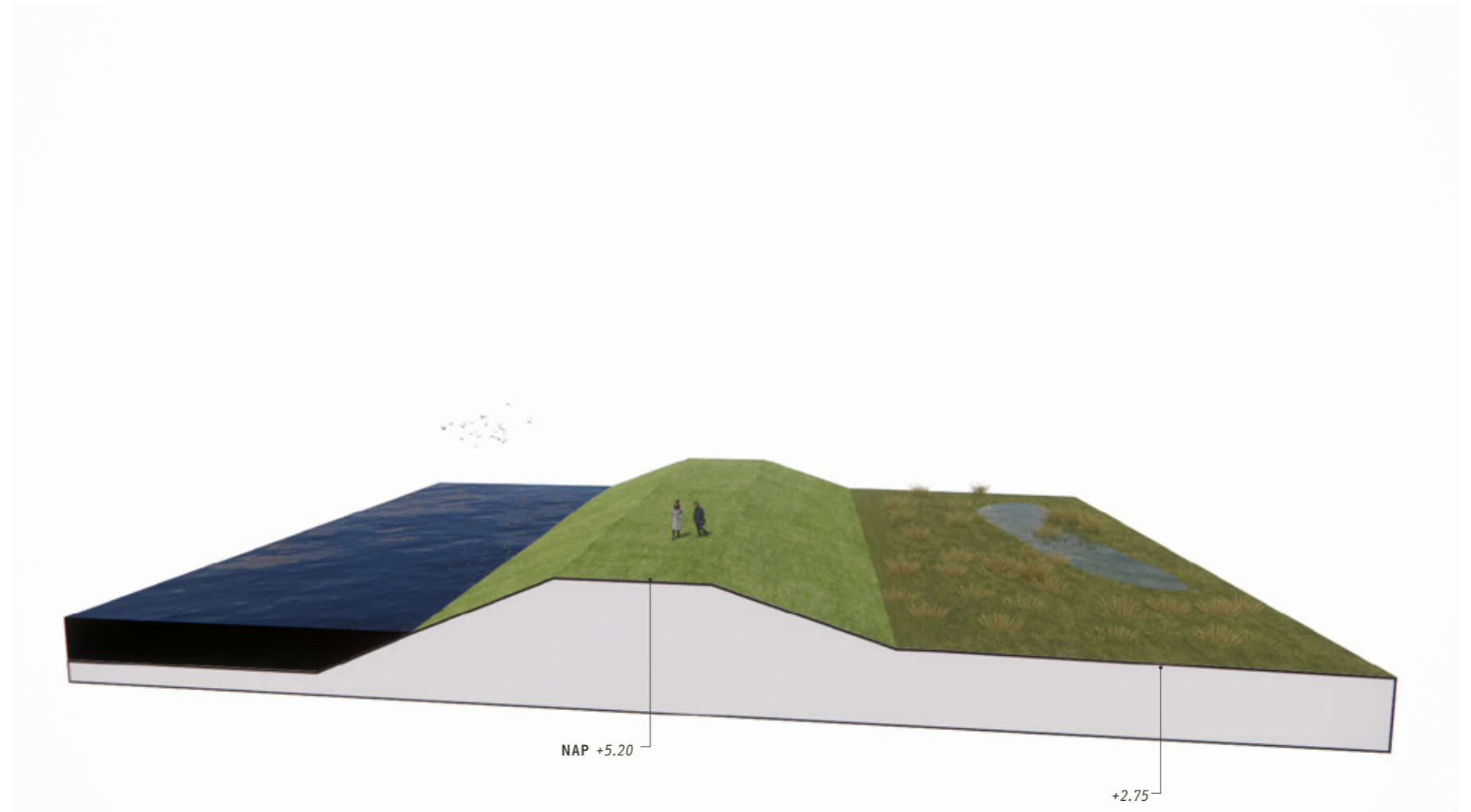
OPGAVEN

Waterveiligheid

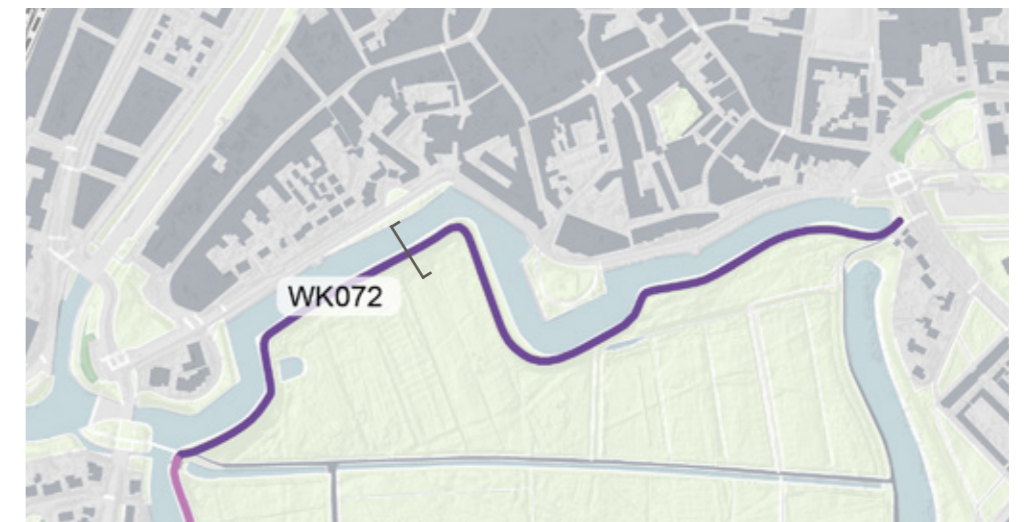
De kade geldt als overige kering en is afgekeurd. De kering wordt in 2025 opgewerkt tot goedgekeurde overige kering met een toetshoogte van +5,20 m, waarbij rekening wordt gehouden met verdere verhoging in de toekomst. Het inlaatwerk voor de gestuurde berging wordt in de toekomst mogelijk geautomatiseerd.

Natuur en landschap

De ligging in Natura 2000-gebied en rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht stelt bijzondere eisen aan het dijkontwerp. De beleving van het natuurgebied van het Bossche Broek vanaf de kade en vanaf de vestingwal is een bijzondere kwaliteit, waar bij toekomstige dijkversterking rekening mee moet worden gehouden.

Zomerkade van de Dommel nabij Bastion Vught aan de zuidrand van 's-Hertogenbosch. Rechts het oude gemaal van het Bossche Broek.

Schaal 1:10.000 0 250 500 750 1.000 m